sosyalist işçi

www.sosyalistisci.org

DEVRİMCİ, ANTİKAPİTALİST HAFTALIK GAZETE

SAYI: 335 ■ 26 Eylül 2008 ■ 1 YTL

İflas eden Lehman Brother adlı yatırım bankasında çalışan 26.000 kişi işlerini kaybediyorlar

Kapitalizmin sonu mu geldi?

Geçtiğimiz hafta dünya borsaları tepetaklak oldu. Önce iki ipotek şirketi ABD hükümeti tarafından kamulaştırılarak batmaktan kurtarıldı. Ardından ABD'nin en büyük beş yatırım bankasından biri rakibi tarafından satın alınırken diğeri iflas ettiğini açıkladı. Son olarak da dünyanın en büyük sigorta şirketi ABD hükümeti tarafından kamulaştırıldı.

Böylece dünyanın en büyük kamulaştırması gerçekleşmiş oldu.

Her yerde, her zaman serbest piyasayı savunan yeni liberallerin en büyük kamulaştırmacılar olması ise bu burjuva ideolojisinin sonunun geldiğini kanıtladı.

Ekonomistler krizin bitmediğini çok daha büyük bir dalgalanmanın hızla yaklaştığını söylüyorlar.

Sayfa 3 ve 6-7'de

Ergenekon'da gözaltılar sürüyor

SİZ KAÇ DARBECİSİNİZ?

Ergenekon operasyonunun 8. dalgası geçen hafta 4 teğmen ve bir askeri öğrenci tutuklanırken, gazetemiz yayına hazırlandığı sırada Tuncay Özkan'ın da evinden gözaltına alındığı haberi geldi.

Özkan, Ergenekon operasyonuna en fazla karşı çıkan kişiydi. İlhan Selçuk'un alınmasının ardından "hadi beni de alın" demişti. Dileği sonunda gerçekleşti.

Tuncay Özkan, 90'ların sonuna kadar sıradan bir gazeteciyken yıldızı 2000'lerde parladı. Kanal D'den Kanaltürk'ün başına geldi. Daha sonra dindar bir işadamına satacağı bu kanalı Türkiye'de darbe koşullarının yaratılması için militanca kullandı.

Kanaltürk ve Tuncay Özkan "şeriat geliyor" yalanını sistematik olarak yaydı. Muhtıraları destekledi. Cumhuriyet Mitingleri'nin örgütlenmesinde belirleyici bir rol oynadı. Ankara'da 300 bin kişilik kemalist mitingi 3 milyon kişi olarak ilan etmek Tuncay'ın marifetiydi.

Özkan'ın hedefi Baykal ve CHP'nin yarattığı boşluğu doldurmaktı. CHP'de kapılar yüzüne kapatıldı. Cumhuriyet Mitingleri birer fiyaskoya dönüştü. Ergenekon operasyonuyla birlikte kandırıldıklarını anlayan yığınlar evlerine döndü. Özkan hırslıydı. Darbe yanlısı tutumunu sürdürdü ve Biz Kaç Kişiyiz adlı ulusalcı platformu kurdu. Ama oda tutmadı.

Özkan'la aynı anda kendini sol mafya olarak sunan Gürbüz Çapan, bir emekli DGM savcısı, Özkan'ın adamları da içeriye alındı.

Sahi siz kaç darbecisiniz?

Saygın siyasetçi, devlet adamı, gazeteci, hukukçu, öğretim üyesi kılığında daha kaç darbeci var?

Ergenekon operasyonu sonuna kadar devam ettiğinde kaç kişi olduklarını göreceğiz.

Operasyonun bu gözaltı ve tutuklamalarla devam ettiği, ortada bir uzlaşma olmadığı açık. Devam edin, sonuna kadar!

Sayfa 2-3

Almanya
NAZİ'ler bozguna uğradı
sayfa: 5

Roni Margulies
Bu topraklar bizim
sayfa:4

İşçi kontrolü nedir?
sayfa:8

Volkan Akyıldırım
Kriz ve işçi sınıfının birliği
sayfa:9

Anindya Hattacharyya
Sürrealizm nedir?
sayfa:11

Nükleer ihaleyi durdurun!

Küresel Eylem Grubu ve Greenpeace'den kırka yakın eylemci Ankara'da Enerji Bakanlığı önünde yüzleri boyalı ve siyah tulumlar giymiş halde ölü taklidi yaparak nükleer ihaleyi protesto etti. Aynı anda bir diğer grup eylemci ise Enerji Bakanlığı'nın karşısına "STOP" yazılı bir pankart açarak eylemi destekledi. Eylem polisin 29 aktivisiti göz altına almasıyla sona erdi.

Eylemciler hükümetten nükleer santraller için yapılacak ihalenin iptal edilmesini talep etti.

Nükleer karşıtları basın açıklamasında hükümetin enerji politikalarını teşhir etti:

"Enerji bakanı Hilmi Güler nükleer endüstrinin sözcüsü olmak yerine Türkiye'nin enerji ihtiyacına gerçek çözümler üretmeli. Bu çözümler, temiz yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve enerji verimliliğidir. Hükümet her ne kadar nükleere karşı yükselen sesleri susturmak istese de aklın ve mantığın sesi duyulacak."

Açıklamada "nükleer endüstri, santrallerin insanlık ve çevreye karşı taşıdıkları büyük riskleri bertaraf edemediği gibi ekonomik facıaları da beraberinde getirmektedirdenilerek hükümete nükleer hevesinden vazgeçmesi çağrısında bulunduldu.

Gözaltına alınan nükleer karşıtları bir an önce serbest bırakılmalıdır.

Enerji politikaları kapalı kapılar arkasında değil tüm toplumun bilgisine ve tartışmasına açılmalıdır.

Güneş, rüzgar gibi yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelimelidir.

Nükleer ihaleyi durdurun!

KEG ve nükleer karşıtlarının mücadelesi kazananan kadar sürecek

Darbeler ders kitabından çıkarılıyor

İlköğretim 8. sınıf İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük kitabında 27 Mayıs, 12 Mart ve 12 Eylül darbelerini meşrulaştıran yorumlara yer veren, 28 Şubat darbesini bir zorunluluk olarak sunan bölümler çıkatılıyor.

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin demokratiklik vasfı ile demokrasimizin gelişme sürecine uygun olmayan bazı hususlara yer verildiği"ni söyledi.

İTÜ'de Kürtseniz burs yok!

Geçtiğimiz günlerde, İTÜ'de bundan sekiz yıl önce yaşanmış bir burs skandalının belgeleri ortaya çıktı. 2000 yılında Deka İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi, İTÜ Rektörlüğü'ne bağlı Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'na bir yazı göndererek 4 öğrenciye burs vermek istediğini belirtiyor. Şirketin talebi üzerine başvuruyu inceleyen İTÜ Rektörlüğü burs verme isteğinde ve bursun şirket tarafından belirlenmiş ön şartlarında bir sorun bulunmadığı kararına vararak öğrencilerine bu bursun duyurusunu yapıyor. Ancak Deka İnşaat'ın istediği ve İTÜ Rektörlüğü'nün onayladığı koşullardan birisi şöyle: Ege, Marmara, Karadeniz, Akdeniz veya İç Anadolu Bölgelerinde doğmuş olmak. Yani, Kürtseniz size burs yok!

Bugün İTÜ'de çeşitli örgütler tarafından laiklik kisvesi altında yeni yönetim kınanırken, darbe yanlısı eski yönetimin neler yaptığı gözden kaçıyor.

Burs skandalının üzerinden sekiz yıl geçmiş, ama Kürt halkına yapılan ayrımcılıklar artarak devam ediyor. edilmek isteniyorlar.

4 teğmen 1 askeri öğrenci darbecilikten tutuklandı

Ergenekon operasyonunun 8. dalgası bu kez orduda görevli subaylara uzandı. Gözaltına alınan 1 teğmen serbest bırakılırken 4 teğmen ve bir askeri okul öğrencisi tutuklandı.

Ergenekon soruşturmasında gözaltına alınan beş teğmenin Hava Harp Okulu öğrencilerine Kemal ve Neriman Aydın kardeşler tarafından kurulan Ankara Hücresi'nde ders verdiği ortaya çıktı.

Teğmenler etraflarına sürekli darbe olacak telkinin de bulunmuş, düzenli toplantılarla Kara harp okulu öğrencilerine ders vermiş.

Darbeci teğmenler hilafet yanlısı bir organizasyona da imza atmış.

Hizbultahrir adlı uluslarası İslamcı örgütlenmenin Türkiye kolu olduğunu söyleyen bir grup 2005 Eylül'ün Beyazıt'ta Cuma namazı çıkışında hilafet yani padişahlık isteriz eylemi yapmıştı. Bu organizasyonun tutuklanan teğmenler tarafından gerçekleştirildiği söyleniyor.

Kemal ve Neriman Aydın isimli şahıslarla birlikte oluşturulan Teğmenler Grubu iddialara göre ordu içerisinde Ergenekon'a üye kazanıyordu.

8. dalga teğmenlerle birlikte iki medyatik ismi de gözaltına aldı. 28 Şubat döneminde tarikat şeyhlerinin bir kadınla basılması organizayonu dahil bir çok girişime katılan Sisi ve bir süre önce Atatürk rolüyle kameraların karşısına geçen oyuncu Nurseli İdiz.

Ergenekon bir çok yere nüfuz etmiş, bir çok kolu ve üyesi olan bir örgüt olarak görünüyor.

İlk kez aktif subaylara dokunulması operasyonun devam ettiğini gösterirken, bu kritik süreçte Savcı Öz'ü görevden alınmasına karşı mücadelenin doğru bir yol olduğu da görüldü.

Eruygur serbest, Tolon sırasına bekliyor

Hep hastalandılar

Ayışığı, Sarıkız ve Eldiven darbe girişimlerini örgütleyen, Oramiral Özden Örnek'in Darbe Günlükleri'nde yaptıkları yazılı olan ADD Başkanı emekli Orgeneral Şener Eruygur, sağlık sorunları nedeniyle tahliye edildi. ADD'nin tahliye başvurusunu onaylayan Adalet Bakanlığı Eruygur'un koma durumunu gerekçe gösterdi. Eruygur'un gerçekten hasta olup olmadığını zaman gösterecek, ancak gerek Susurluk gerekse Ergenekon'da suçüstü yapılan çeteciler ya hastalanıyor ya da hatırlamıyor. Hapisteki diğer darbeci komutan Hurşit Tolon'un da hastalık gerekçesiyle serbest bırakılacağı konuşulmaya başlandı.

3 Kasım 1996'da Susurluk'ta gerçekleşen bir trafik kazasıyla ilişkileri açığa çıkan polis şefi Hüseyin Kocadağ, DYP Milletvekili ve Bucak aşireti lideri Sedat Bucak, ülkücü kontrgerilla üyesi Abdullah Çatlı ile ilk kez derin devlete dokunuluyordu. Çatlı ve Kocadağ ölmüştü, kazanın şüpheli olduğundan, arabada bulunan suikastlarda kullanılan silahlar ve belgelerini arkadan gelen ülkücü tetikçi Haluk Kırcı ve Bucak'ın adamları tarafından alındığı bilgisi sızdırıldı. Susurluk davası sanığı Sedat Bucak kazadan dolayı hafıza kaybına uğradığını söyledi.

Susurluk'ta bir başka hafıza kaybına uğrayan kişi ise Emniyet Özel Harekat Dairesi Başkan Yardımcısı İbrahim Şahin'di. Şahin ve emrindeki özel harekatçı polisler, Gazi katliamı, Kürt işadamlarının öldürülmesi, suikastlarla suçlanıyordu. Tutuklanan İbrahim Şahin'de hafıza kaybetmişti, hiçbir şey hatırlamıyordu.

Ergenekoncu Kuddusi Okkır'ın 1 yıldır mahkemeye çıkmayı beklerken kanserden ölmesi daha baştan hastalığı operasyonun yumuşak karnı haline getirdi. Kanser olasılığı nedeniyle İP Genel Başkan yardımcısı Ferit İlsever serbest bırakıldı, şimdi bir çok toplantıya katılıyor, konuşmalar yapıyor.

Son zamanlarda hafıza problemi yaşayan üç ismi daha eklemek gerek. Kendine gelen Hrant Dink cinayeti ihbarlarını "Hatırlamıyorum" diyen Trabzon İl Jandarma eski Komutanı Albay Ali Öz, çevirdiği gizli işlere dair notları sorulduğunda "Hatırlamıyorum" diyen İlhan Selçuk ve birlikte çektirdiği fotoğraflara rağmen Danıştay katili Aslan Alpaslan'ı hatırlamayan Veli Küçük.

İtalya'da Temiz Eller operasyonunda yargılanan sanıklarda hastalık ve hazıfa kaybı yoluna sık sık başvurmuştu.

SUSURLUK

Sedat Bucak

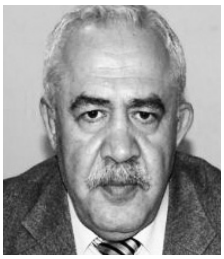

İbrahim Şahin

ERGENEKON

Şener Eruygur

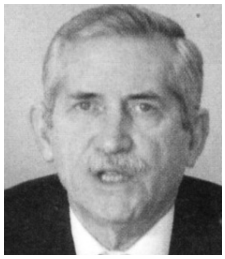

Ferit İlsever

Erol Zavar ve diğer hasta tutsakları da bırakın

Hasta Ergenekoncular tahliye ediliyor. Ergenekon sanığı Kuddusi Okkır'ın ölümünden sonra Ergenekon sanıklarının sağlık durumu manşetlerden inmiyor.

Ama sosyalist gazeteci Erol Zavar ve şu an ağır hastalıkları yaşayan 47 tutsağı kurtarmayı kimse tartışmıyor.

Odak Dergisi Yazı İşleri Müdürü Erol Zavar, 1999'da mesane kanseri tanısı ile ameliyat oldu, stresli ortamlardan kaçınması ve üç ayda bir sistoskopi yaptırması için uyarıldı.

2001 yılında gözaltına alındı, şiddetli işkenceden geçti.

Tutukluluk süresi boyunca tüm yetkilileri durumu ve alınması gereken önlemler hakkında uyarmasına rağmen bir sonuç alamadı. Tecrit-tretman programı uyarınca hücreye, yani F Tipi cezaevine kapatıldı.

Üç yıl boyunca sistoskopi cihazı yok gerekçesiyle tekik edilmedi, hastalığın ölümcül bir noktaya ulaşmasına göz yumuldu

Zavar ayrıca migren krizleri, astım nöbetleri, menüsküs ağrıları gibi bir çok sağlık sorunu yaşadı. Ancak 2004 yılında ameliyat edilebildi. İlerleyen dört yıl boyunca 16 kez daha ameliyat edildi. hastane sevkleri sırasında jandama tarafından dövülmeye ve işkenceye uğramaya devam etti. Zavar hala içeride tutuluyor

İnsani gerekçeler Eruygur için işliyorsa Erol Zavar için de işlemelidir. Adalet sadece omuza kalabalıklara değil muhaliflere de sağlanmalıdır.

Kadın çalışmaz

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) çalışma yaşamına ilişkin çarpıcı verileri ortaya koydu. Haziran 2008 itibarıyla çalışma çağında bulunan 50 milyon kişinin yarısı işgücüne katılmıyor. İşgücüne katılmayanların yüzde 47'sini sadece ev işleri yapması beklenen kadınlar oluşturuyor.

- 15 yaş ve üstü 25 milyon kişi çalışıyor. 25 milyon kişi çeşitli nedenle çalışmıyor.
- 25 milyonluk çalışmayan işgücünün 12 milyonunu ev kadınları oluşturuyor.
- 1 milyon 600 bin kişi iş aramıyor ama çalışmaya hazır, bu kesimin 500 bininin iş bulma umudu yok. İş aramayan ama çalışmaya hazır kitlenin 950 binini yine kadınlar oluşturuyor
- 144 bin kişi mevsimlik işlerde çalışıyor.
- Çalışabilecek 3 milyon 526 bin kişi öğrenci.
- Emekli sayısı 3 milyon 85 bin.
- İşsiz sayısı 4 milyon olarak gözüküyor.

Araştırma nüfusun yarısını oluşturan kadınlar eve hapsedildiğini ortaya koyuyor.

Sınır ötesine devam

Hükümet, süresi 17 Ekim'de dolan sınır ötesi operasyon izin süresinin bir yıl daha uzatılmasını öngören Başbakanlık tezkeresini Meclis Başkanlığı'na sundu. CHP ve MHP tezkereyi destekliyor. AKP'yle birlikte meclisten oy çokluğuyla çıkması beklenen tezkereye bir tek DTP muhalefet ediyor.

DTP Grup Başkanvekili Fatma Kurtulan *"Defalarca denenmiş, sonuç alınmamış, çok insanımızın canını yitirmesine sebep olmuş bir durumu yeniden ülkemizin gündemine getirmek, daha çok insanımızın kanının akmasına sebep olmuş bu yöntemi yeniden tartışıyor olmaktan üzüntü duyuyoruz. Bu yöntem çok denendi. Her Genelkurmay başkanı kendisinden mi başlatmak istiyor, bunu sınamak mı istiyor doğrusu insan bunu merak ediyor ama ortada olan bunun çok denenmiş bir yöntem olduğu. 25 kez denendi, 26'ncısı düşünülüyor"* dedi.

sosyalist işçi

Kriz ve örgütlenme

Dünya bir kez daha önemli bir dönemece girdi. Hemen hemen bütün ekonomistler büyük bir krizin gelmekte olduğundaanlaşıyorlar. Bazılarıbu defa ancak 1929 ile karşılaştırabileceğimiz çapta bir krizin geldiğini söylüyorlar.

Son günlerde yaşadıklarımız bizi aldatmamalı. Onlar krizin işareti, kriz, ekonomik durgunluk ya da sarsıntı henüz gelmedi. Yaşadıklarımız mali sektöre ilişkin alt üst oluşlar. Kriz esas olarak sanayiyi vurduğunda durum tamamen farklı olacak.

İçinde olduğumuz günlerde dünyanın en büyük ekonomik ve askeri gücü olan ABD'de başkanlık seçimleri var. Bush politikaları sonucu her iki partinin adayları da savaşçı görünmemeye çalışsalar da sık sık Afganistan'da ve Irak'ta savaşa devam edeceklerini ağızlarından kaçırıyorlar.

Cumhuriyetçi Parti'nin Başkan Yardımcılığı'na gösterdiği aday ise Kafkaslar'da Rusya ile savaşabileceklerini söyüyor. Dünyanın ikinci en büyük nükleer gücü ile savaşabileceğini anlatıyor. Yani dünya ısınıyor.

Kafkaslardaki gerginlik bitmedi. Çünkü sorunun esasında bir anlaşma yok. Sadece şimdilik durgunlaştı. Yaşanan mali kriz özellikle Rusya'nın geri adım atmasına neden oldu.

Açık ki Kafkaslar bütün dünya için çok önemli bir çatışma noktası.

Kafkaslarda sorun sadece Rusya ile NATO/Batı arasında yaşanmıyor. Daha düşük düzeyli de olsa NATO içinde de bir çatışma sürüyor.

Ve ABD'nin, şimdilik Bush yönetimi altında, İran ve Suriye'ye dönük tehditleri ve dolayısıyla Orta Doğu'da yeni bir savaş tehdidi bitmedi.

Kısacası, dünya bir yandan derin bir ekonomik bunalıma doğru son hızla ilerlerken diğer yandan da bir dizi son derece ciddi politik gelişme ile karşı karşıya.

Bu koşullarda kitlesel bir sol partiye ihtiyaç her zamankinden çok.

Krize ne iktidardaki AKP ne de muhalefet cevap verebilir. Ulusalcılıktan mağlul daha soldaki küçük örgütlenmelerin de fazla bir şansı yok.

Yeni liberalizme,bütün olarak kapitalizme karşı olan, ırkçılığa ve milliyetçiliğe karşı amansızca mücadele eden, cinsiyetçiliğe ve homofobiye ne kendi saflarında ne de toplumda izin vermeyen, emperyalist saldırganlığa her yerde karşı çıkan bir sol parti büyük işçi ve emekçi yığınlar için alternatif olacaktır.

Devrimci sosyalistlerin ilk ve en önemli işi böylesi bir partiyi yaratmaktır. Böylesi bir parti, var olan sekter sol grupların yan yana gelmesi ile değil, sokakta, mücadele içinde olanların birleştirilmesi ile mümkün olacaktır.

Gelecek hafta Sosyalist İşçi yok

Araya giren uzun bayram tatili nedeniyle Sosyalist İşçi gelecek hafta yayınlanmayacaktır.

Sosyalist İşçi'nin 336'ıncı sayısı 8 Ekim 2008 günü yayınlanacaktır.

Leyla Zana'nın sözleri

Özden DÖNMEZ

Ermeni sorunu, Kürt sorunu ve Kıbrıs sorunu. Dört tarafı düşmanlarla çevrili ülkemizin bitmeyen sorunları. Leyla Zana Diyarbakır'da Demokratik Toplum Partisi Kongresi'nde Kıbrıs ve Ermeni sorununun çözümü halinde Kürt sorununun çözülebileceğini söyledi. Yani düşmanlardan biri barış istiyor yine, açıkca, yıllardır. Tek taraflı ateşkes yapıp duruyor. Türkiye'de barış isteyen büyük bir çoğunluk var.

Kıbrıs halkları Kıbrıs'ın seçkin azınlığına rağmen birlikten, kardeşlikten yana. Abdullah Gül'ün Ermenistan ziyareti Türkiye'de yüzde 60 destek buldu.

Demek ki halklar anlatıldığı gibi düşman değil.

Ama Kürtlerle olan savaştan beslenenler var. Kıbrıs'ta banka hortumcuları, Rum arazileri üstüne kooperatifler yapanlar var. Tükiye'de 1800'lerden beri varolan vakıfların arazilerine, mülklerine el koyanlar var. Vakıflar Genel Müdürlüğü 1936'dan sonra elde edilen gayri menkullerin kayıtlarını yapmıyor. Bu düşmanlıklardan beslenen birileri var.

Kıbrıs Türk'tür Türk kalacaktır diyenler, Ermeni Konferanslarını basanlar, Şemdinli sanıkları için "Tanırım iyi çocuktur" diyenler, Orhan Pamuk'u tehdit edenler, aynı yere hizmet ediyorlar.

Türkiye'de bu sorunların istisnasız hepsi bir iç politika malzemesi yapılıyor. Bu politikada başarısız ya da başarılı olmamalarını sağlamak mümkün. Hrant Dink'in cenazesinde başarısızlıklarını gördüler.

Genel seçimlerde açıktan ulusalcılar oy kaybettiler, Kürt milletvekilleri meclise girdiler. Baskın Oran kampanyası 1 ay gibi bir zamanda 30 bin oy almayı başardı, Ufuk Uras Meclise girdi. Çeteciler, Ergenekoncular, darbeciler, yani ulusalcılar hesap versin diyen binlerce insan var.

Leyla Zana çok doğru bir yerden yakalamış meseleyi. Ermeni sorunu, Kıbrıs sorununda adım atılırsa Kürt sorununda da adım atmak kolaylaşır. Abdullah Gül Ermenistan'ı ziyaret etti. Kürt halkıyla da masaya oturabilir. Kıbrıs'ta çözüm için adımlar atılmaya zorlanıyor, Kürt halkıyla da barış yolunda adım atılabilir.

Ergenekon'un üstüne gidilirse binlerce faili meçhul cinayetin de üstüne gidilebilir. DTP kapatılma davası düşebilir. Savaştan, ırkçılıktan, milliyetçilikten beslenenler ekmeksiz bırakılabilir.

Leyla Zana yerel seçimler için toplanan DTP kongresinde konuşmuş. Belli ki yerel seçimlerde yerel sorunlardan çok genel sorunlarımızı tartışacağız. Biz de DTP kapatılmasın diyen, hepimiz Ermeniyiz diyen, Kıbrıs'ta halkların kendi kaderini tayin hakkını savunanlarla yanyana gelmenin yollarını bulmalıyız. Atatürk'lü bayraklarıyla 12 Eylülcüleri yargılama oyunu oynayan, şimdiki çetecilerin avukatlığına soyunan ulusalcılarla mesafeyi hızla açmalıyız, bir önceki seçimlerde yaptığımız gibi .

Bu üç konuda net olmak sağlık, eğitim hakkını korumaktan daha az önemli değil. Kapatılan dernekleri, sendikaları korumaktan daha az önemli değil. Bu konularda net olmadan ekmek peynir mücadelesinde, herhangi bir başka talepte emekçilerle yanyana düşmek zor.

Burjuva partileri de siyasi propaganda yaparken size sağlığı paralı hale getireceğiz, eğitim hakkınızı elinizden alacağız demiyorlar. Savaşa, silaha eğitimden, sağlıktan çok para harcamak lazım demiyorlar. Onlar net: düşmanlar var, bu düşmanlara karşı ulusal birlik ve mücadele içinde olmalıyız. Önce onlardan kurtulmadığımız için çocuklarımız okuyamıyor, hastanelere yatırım yapamıyoruz diyorlar. Cevabımız sadece "tenceremde aşım yok" olabilir mi?

Ekonomik mücadele ile siyasi mücadeleyi birbirinden ayıranlar kaybederler. Çeteler konusunda, Kürt halkının özgürlüğü konusunda, ırkçılığa karşı mücadele etmek konusunda sessiz kalanların ekmek peynir kavgasında da samimiyetleri sorgulanır. Savaşla, ırkçılıkla, yağmalanan azınlık arazileriyle günlük mücadeleyi birbirine bağlayabilmek, sağlık hakkımızın nasıl elimizden alındığını anlatabilmek için siyasi olarak net olmak lazım.

Ulusalcı fikirlerle, kemalist fikirlerle yanyana durarak bu netliğe sahip olmak mümkün değil. IMF politikasını, uluslararası kapitalizmin teşhirini yapıyorum sanırken ulusal sermayeyi savunur bir yere düşüverirsin. Bunun da marksizmle bir ilgisi olmadığını söylemek zaten gereksiz.

Paşaların önünde hazır ol da 15 aylık askerlik yeter

Darbelere karşı durmaya devam ediyoruz

Genelkurmay Başkanı bir kere daha sağı solu tehdit etti ve bu arada 28 Şubat Darbesi'nin de arkasında durmaya devam ettiklerini söyledi.

28 Şubat Muhtırası bilindiği gibi seçilmiş bir parlamentonun onayladığı bir hükümete karşı verilmişti ve bu muhtırayı veren paşalar suç işlemişlerdi.

Şimdi de kendisine paşa değil general denmesini isteyen Genelkurmay Başkanı 28 Şubat muhtırasının arkasında durduklarını söyleyerek suç işlemektedir.

Genelkurmay Başkanı bu tutumuyla ordunun siyasete müdahalesini meşrulaştırmaya çalışmaktadır ve bu tutumuna karşı pek bir ses çıkmamaktadır.

Paşa aynı konuşmasında gazetecilere de dersler verdi. Verdiği dersler "büyük" medya tarafından alkışlarla karşılandı. Paşa'nın bilgeliği üzerine methiyeler düzüldü.

Solun Ergenekon'u "sola buradan birşey çıkmaz" ya da "AKP'nin psikolojik savaşında ki bir manevra" olarak gören kesimi gene sessiz kaldılar. Bunlar ya Paşa'dan korkuyorlar ya da Paşa ile iyi anlaşıyorlar. Ya da Paşa'nın 28 Şubat Darbesi'nin arkasında durmasının "Ayşe teyzeyi ilgilendirmediğini" düşünüyorlar.

Oysa bütün darbeler gibi 28 Şubat'ta Ayşe teyzeyi ve mahmut amcayı çok ilgilendirdi. 28 Şubat'ın ardından Emek Platformu dağıldı. 28 Şubat'ın ardından AKP doğdu ve giderek yükselen oylarla 3 seçim kazandı ve dördüncüsünü de kazanacağı gün gibi aşikar.

Eğer 28 Şubat'ın anlamını kavrayamazsak, bütün darbelere, ama bütün darbelere karıı çıkmazsak işçi ve emekçi yığınlar gözünde bir anlamımız olmaz. Paşalarla aynı yere düşeriz.

Toplum, işçi ve emekçiler paşaların yanında olmak istemiyorlar. Paşaların önünde hazır ol da 15 aylık askerlik yeter.

DSiP'e üye olun

0536 - 335 10 19

■ Darbeye karşıysan,
■ Kürt sorununda demokratik bir çözüm istiyorsan,
■ Cinsiyetçiliğe ve homofobiye karşıysan
■ Tuzla'da ve başka yerlerde iş cinayetlerine karşıysan
■ Küresel ısınmaya, nükleer santrallara karşıysan

sosyalist işçi

Sosyalist İşçi her hafta savaşa, darbelere, ırkçılığa ve milliyetçiliğe, yeni liberalizme, cinsiyetçiliğe ve homofobiye karşı devrimci, antikapitalist bir yayın yapıyor. Ona omuz verebilirsiniz. Abone olun, dağıtımcılarımız size her hafta gazetenizi iletsinler ya da posta ile yollayalım. 5 sayı 10 YTL.

sosyalistisci@gmail.com - 0537 320 62 07

internet linkleri

barisarock.org
kureselbarisveadalet.org
kureseleylem.org
durde.org
mahalledenmeclise.org
hranticinadaleticin.com
tuzladaolumlereson.blogspot.com
7omilyonadim.org

Diğerleri de çaldı

Sadece AKP değil, Türkiye'de bir çok hükümetin adı yolsuzlukla anıldı. Aslında AKP'nin hükümet ve devlet içindeki karolarının büyük bölümü yakın geçmişte adı yolsuzlukla anılan ANAP ve DYP'den geliyor.

- 12 Eylül'ün ardından Turgut Özal tarafından kurulan ANAP'ın adı yolsuzlukla özdeşleşti. Bugünkü ANAP'lılar bundan dolayı partinin adını değiştirmeye çalıştı. Özal döneminin ANAP'lı Bayındırlık Bakanları Sefa Giray ile Cengiz Altınkaya Yüce Divan'a gönderildi, her iki bakan da beraat etti. ANAP lideri Mesut Yılmaz, Yüce Divan'a gönderilen ilk başbakan oldu. Arkadaşları bakan Güneş Taner ve Yaşar Topçu'da yargılandı. Yılmaz, Topçu ve Güneş'in gerekçeli kararında görevlerini kötüye kullandıkları, ancak işledikleri suçun tarihi itibariyle af kapsamına girdiğine dikkat çekilerek 'erteleme' kararı verildi. Onları Rahşan Ecevit ve DSP kurtarmıştı!

- 28 Şubat darbesinin ardından hükümet olan DSP-MHP-ANAP koalisyonu da yolsuzluklara boğuldu. MHP'li Bayındırlık Bakanı Koray Aydın, 216 yıl hapis cezası istemiyle Yüce Divan'da yargılandı. DSP'li Hüsamettin Özkan, Recep Önal ve Zeki Çakan'da Yüce Divan'a çıktı. Ancak hepsi de beraat etti. 28 yılda yolsuzlukatn ceza alan tek bakan ise ANAP'lı Ersümer oldu. Enerji Bakanı görevini kötüye kullanmaktan 1 yıl 8 ay hapis cezasına mahkum edildi. Ersümer, 5 yıllık süre içerisinde yeni bir suç işlememesi koşuluyla hapisten kurtuldu.

Hayırsever hırsızlar

Gözde İslami yardım kuruluşu Deniz Feneri'nin üç yöneticisi Almanya'da 5 yılda topladığı 41 milyonluk maaşın sadece 8 milyonunu Türkiye'deki Deniz Feneri'ne gönderdiği, geri kalanını başka yerlerde kullandığı için mahkemece suçlu görüldü. AKP, destekçisi ve sosyal yardım politikalarındaki örneği Deniz Feneri'ni son ana kadar savundu.

Hükümete savaş açmış olan Doğan Holding ve CHP sevinçli. Sonucu çok önceden belli olan bu dava etrafında yürüttükleri kampanya bağışları çalan dernek yöneticilerinin yardımı ve hükümetin kollayıcı tutumuyla Başbakan'ın partisiyle ilişkilendirildi. Türkiye'deki Deniz Feneri ise Almanya'dakiyle bir ilgisi olmadığını söylüyor. Ancak iki derneği bağlayan kişi şimdi RTÜK Başkanı olan Zahit Akman.

Deniz Feneri 1996 yılının Ramazan'ın da Kanal 7'de yayınlanan "Şehir ve Ramazan" programından başladı. Programda toplanan yardımların dağıtılması giderek bir kampanyaya dönüştü. O dönem Kanal 7'nin başında bulunan Zahit Akman bu kampanyanın başlıca örgütçülerinden biriydi. Dernek 2001'de şirketler gibi ISO 2001 kalite belgesi aldı. Yükselen AKP ile paralel bir yükseliş gösterdi.

"Hiç bir ticari faaliyetim yok" sözlerinin doğru olmadığı ortaya çıksa da Zahit Akman, inatla istifa etmiyor. Onu kollayan AKP harakiri yapıyor.

AKP'nin belediyeler aracılığıyla yürüttüğü sosyal yardım politikaları CHP ve muhalefetin baştan itibaren saldırısına uğradı. "Bir çuval kömüre oylarına satıyorlar" yoksul insanlara dönük yardımlara bu şekilde saldırıldı. Ancak birazcık da olsa yakıt, yiyecek ve oyuncak alabilen emekçi sınıflara önceki hükümetler hiç bir şey vermemişti.

Deniz Feneri İslami dayanışma politikasıyla ilerledi. Sloganı yoksullukla mücadele idi.

Parası olanların kazançlarının bir bölümünü dernek aracılığıyla fakirlere dağıtması, faizden arınmış bir tür zekat mekanizması olarak sunuldu. Ancak başarı hikayesi bir anda tersine döndü. YİMPAŞ gibi Deniz Feneri de Almanya'daki dindar Türkleri soymuştu.

Dernek, Almanya'yla ilişkim yok dese de hükümet telaşla Türkiye'de de bir soruşturma başlattı. AKP'li kadrolar CHP ve MHP muhalefeti tarafından sürekli yolsuzlukla suçlanırken Deniz Feneri ilk kez hükümetin hasar almasına neden oldu. Yüzyılın insanlık hareketi aslında bir şirkete dönüşürken yolsuzluklar da beraberinde geldi.

Hayırseverlik yoksulluğa ve yoksunluğa çözüm olamaz. Sosyal yardım politikalarına evet. Herkes için daha fazla sosyal yardım yapılmalı. Ama bu şirketlerin, dolandırıcıların devletin görevi.

Hükümet kurdurup hükümet deviren patron

Başbakan ve Doğan Grubu arasındaki söz düellosu uzlaşma telkinleriyle dinmiş gözüküyor. Ancak Doğan'ın bir işadamı olarak, elindeki medya gücüne yaslanarak hükümetler üzerinde baskı kurduğu gerçeği tartışılmıyor.

Aydın Doğan 1979'da Milliyet Gazetesi'ni alarak yayıncılığa girdi. Patronluktan gelen başka gazete sahipleri de vardı, ama hiçbiri onun kadar etkili değildi.

1991-2002 yılları arasında 11 yıl devam eden koalisyonlar döneminde Doğan'ın etkinliği giderek

arttı. Güçsüz hükümetler, iktidar olamayan siyasetçiler ve askeri vesayetin karşısında etkin bir baskı gücü oldu.

Aydın Doğan ANAP'lı Mesut Yılmaz'la beraberdi. Özal'ın ardında Yılmaz'ın ANAP başkanlığına ve başbakanlık koltuğuna oturmasının en büyük destekçisi Doğan'ın gazeteleri oldu.

1993'te DYP lideri Süleyman Demirel, cumhurbaşkanı olurken Hürriyet Demirel'in parti vitrinini değiştirme operasyonuna destek verdi. Doğan'ın ve Demirel'in desteklediği Tansu Çiller DYP'nin başına geçirildi. Ardından başbakan oldu.

Aydın Doğan daha sonra Çiller'le bozuştu. 28 Şubat darbesinin sesi olan Doğan Grubu gazeteleri ve kanalları RP'nin devrilmesine, Çiller'in tasfiyesine yardımcı oldu.

Ardından kurulan DSP-MHP-ANAP hükümetini başta destekleyen Doğan, ardından Ecevit'in ipini çekti. DSP'nin bölünmesinde başlıca aktör oldu.

Doğan Grubu sayısız politikacı, milletvekili, yönetici üzerinde baskı kurdu. Bu süreçte kendisine ticari alanlarda hep kolaylık sağlandı. Kamu ihaleleri hep ona kaldı.

Ağır çekim darbe sürecinde yine belirleyici olan Aydın Doğan yıllardır AKP'yi devrimek yönünde yayın yapıyor. Ama şimdilik kazanmış gözükmüyor.

GÖRÜŞ

Bu topraklar bizim!

Dünyanın bir ucundan bir insan topluluğu kalkıp dünyanın bir başka ucuna gitse. Ve o başka uçta yaşayan yoksul, kendi halinde, toprakla cebelleşerek, zeytin, hurma ve limon dışında pek bir şey üretemeden zor bela geçinen insanlara "Biz 2.000 yıl önce burada yaşıyorduk, geri geldik, bu topraklar bizim, siz başka bir yere gidin" deseler. Bu zeytin, hurma ve limon üreticileri, "Başka gidecek yerimiz yok, gidemeyiz" dese. Ve dışarıdan gelenler "Yok yahu, bal gibi gidersiniz!" deyip savaş açsa ve bu savaşta müthiş bir vahşet uygulasa, gitmek istemeyen köylülerin korkup gitmesi için özellikle korkunç yöntemlere başvursa, dünya ne derdi?

Ve çoğu gerçekten korkup evini ve toprağını bırakıp gittiğinde, dışarıdan gelenler, "Artık burası bizim, burada sadece bizim gibi olanlar yaşayabilir" dese ve kendi devletini kursa. Ve ya cesur ya yaşlı ya inatçı olduğu için kaçmayanlar o devletin sınırları içinde tüm haklarından mahrum üçüncü sınıf vatandaşlar gibi yaşamak zorunda bırakılsa, dünya ne derdi?

Örneğin, İngiltere'nin kuzeyinde yaşayan ve Viking asıllı oldukları herkesçe bilinen İngilizler Danimarka'ya yerleşse ve tepeden tırnağa silahlanarak Danimarkalılara, "Burada eskiden bizim atalarımız yaşıyordu, burası bizim, siz çevre ülkelere gidin, burada biz yaşayacağız" dese, dünya kamuoyu bunu kabul edilebilir mi bulurdu? Uluslararası hukuk bunu onaylar mıydı?

Filistin'de kabul edilebilir bulundu ve tam 60 yıldır onaylanıyor.

Niye? Dünyanın en zengin petrol bölgesinde, en istikrarsız bölgesinde emperyalizmin sorgusuz ve kuşkusuz bir müttefiğinin, eli sopalı bir jandarmasının bulunması her türlü hak ve hukuktan daha önemli olduğu için. Emperyalist devletlerin tavrını anlamak kolay da, İsrail'in Batı'da halk arasında da yaygın sempati uyandırmasını, Filistinlilerin başına gelenlerin adeta görmezden gelinmesini nasıl açıklamalı? Kolay: Nazi soykırımı. Yaygın görüş, Nazilere altı milyon kurban veren bir halkın, kendi toprakları diye düşündüğü topraklarda rahatça yaşama hakkı olduğu. İnsancıl bir görüş.

Ama bir sorun var. Filistin'deki Yahudi nüfusun devede kulak olduğu, ancak Hitler iktidara geldikten sonra büyük sayıda Yahudi'nin Filistin'e göçtüğü doğru. Ama göçtüklerinde Filistin'in yerel halkına "Avrupa'da bizi kırdılar, orada yaşamak istemiyoruz, izin verin bu topraklara gelelim, burada birlikte, kardeşçe yaşayalım" demek başka şey olurdu, "Buralar bizim, siz gidin" demek başka şey. Birincisi kabul edilebilir, ikincisi hiçbir açıdan (hukuksal, etik, ahlaki) kabul edilebilir değil.

Ve Filistinliler bunu kabul etmediği, Arap ülkelerinde göçmen kamplarında yaşamayı sessizce kabullenmediği içindir ki, İsrail sorunu 60 yıldır dünyanın gündeminden çıkmadı.

Bugün sorun tamamen kangren olmuş durumda. Her Amerikan cumhurbaşkanı önce ilk seçildiğinde, sonra da başkanlık dönemi sona ermek üzereyken bir "barış" girişiminde bulunur. Bu girişimler, Filistinlilere kendi topraklarının yüzde 10-15-20'si üzerinde saçma sapan bir devleti kabul ettirmeye çalışır. Kabul ederler. İsrail, Amerika'yı kızdırmamak için kabul etmiş gibi görünür. Sonra şu veya bu şekilde anlaşmayı bozar. Filistinlilerin terörist olduğu, Hamas'ın köktendinci olduğu, zaten tüm Müslümanların ve/veya Arapların kana susamış barbarlar olduğu tartışılmaya başlanır. İsrail daha fazla Filistin toprağına el koyar, duvarlar inşa eder, "terörist" öldürür. Bir dahaki "barış" girişimine kadar.

Roni Margulies

Almanya'da anti-faşistler müslüman karşıtı konferansa izin vermedi

Naziler bozguna uğradı

Betül Genç

Almanya'nın Köln kentinde inşa edilecek camiyi engellemek Avrupa'daki Nazi örgütlerinin bir süredir etrafında örgütlendikleri bir platforma dönüşmüştü. Pro-Koeln (Köln İçin) grubunun hafta sonunda iki günlük bir kongre ve kent merkezinde kitlesel bir gösteriyle camiyi protesto ederek, 'Avrupa'nın İslamileştirilmesini durdurma' çağrısı ile kamuoyu yaratma ve Avrupa Nazilerini bir araya getirme planları Anti-Nazilerin kitlesel protestolarıyla bozguna uğratıldı.

Anti-Nazi gruplar Pro-Koeln üyelerinin kent merkezine girmesini ve toplantı yapmasını engelledi. Naziler bir tekneye sığındılar. Tekne taşlandı ve limana dönüşünde beş saat iskeleye yaklaştırılmadı. Ertesi gün Nazilerin gösteri yapmayı planladığı meydanda "Naziler- Bir Daha Asla", "Irkçılar Dışarı" sloganlarıyla kitlesel bir gösteri yapıldı.

Pro-Koeln "göçmenlerin Avrupa'yı işgal etmesine" son verilmesini, "Batılı ve Hıristiyan geleneklerine sahip çıkılmasını" savunuyor. Hedefledikleri kongreye Belçika, Avusturya ve İtalya'dan benzer grupların katılacağı hatta Avusturya Özgürlük Partisi başkanı ve Fransız Nazilerinin lideri Le Pen'in de orada olacağı söylenmişti. Almanya'da yaşayan üç milyon Müslüman nüfusun yüzde 4'ünü oluşturuyor.

İslam Fobisi

Amerikan yeni muhafazakarları Doğu bloğunun çökmesinden sonra yeni düşmanı İslam olarak belirlediler.

11 Eylül sonrasının "terörle savaş" siyaseti Afganistan ve Irak işgallerini meşrulaştırırken Avrupa solu da bu Neocon "İslam fobisi"nden nasibini aldı. ,

Kimi zaman Fransa'da olduğu gibi "ama Taliban'ı, Saddam'ı, Hamas veya Hizbullah'ı destekleyemeyiz" diyerek savaş karşıtı harekete, Orta Doğudaki anti-emperyalist mücadelelere mesafeli durdular, kimi zaman da türbanın yasaklanmasına sessiz kalarak veya destekleyerek bu politikalara katıldılar.

İmparatorluğun imal ettiği İslam fobisine net bir şekilde karşı duramamak, "ama yaşam tarzımız ne olacak" gibi kaygılarla tarafsızlaşmak solu, Orta Doğu ve Asya'da emperyalizme direnenlerin yanında ikirciksiz yer alamamaya, içerde ise toplumun en altında yer alan göçmenleri ırkçı baskılara karşı savunamamaya sürükleyebiliyor.

Anti-Nazilerin İslam fobisini kullanan ırkçıları sokaklarda bozguna uğratması, barış içinde bir arada yaşamak isteyen insanların etnik veya dini ayrımcılık karşısında ne yapması gerektiğini çok güzel gösteriyor.

Afganistan işgali protesto edildi

Sendikalar, politik aktivistler ve çeşitli sol örgütler **Fransa**'nın on kentinde yürüdüler. Binlerce kişi Fransız birliklerinin Afganistan'da bulundurulmasını protesto ederek askerlerin geri çağırılmasını istedi. Cumartesi günü gerçekleşen protestolar iki gün sonra Fransız parlamentosunda birliklerin durumu hakkında yapılacak oylamayı etkilemeye dönüktü.

Almanya'da protestolar

Almanya'nın iki ayrı kentinde Berlin ve Stuttgart'ta binlerce kişi Alman askerlerinin Afganistan'dan çekilmesini istedi. Gösterileri 250'ye yakın örgüt ve sendikalar ile Sol Parti çağırdı.

'Barışa Şans Verin'

Göstericiler "Barışa Şans Verin - Askerleri Afganistan'dan Çekin" pankartlarıyla yürüdüler. Alman Parlamentosu da 7 Ekim'de Afganistan'a ilave asker gönderip göndermemeyi oylayacak. Fransa'nın Afganistan'da 3000 Almanya'nın ise 3500 askeri bulunuyor. Nato kuvvetleri Afganistan'da toplam 70 bin asker bulunduruyor.

Sağcı şiddet Bolivya'yı sarsıyor

Mike Gonzales

Bolivya'da zenginler fiziksel şiddet ve ırkçı propaganda ile Evo Morales'in radikal reformlarını geri döndürmeye çalışıyorlar.

Maskeli adamlar hükümet binalarını basıyor ve tahrip ediyorlar. Santa Cruz'da basının sivil protesto hareketi diye adlandırdığı hareketin liderlerinden biri, Amelia Dimitri silahsız bir yerli kadını döverken kameralara poz verdi. Yerel polis ve örgütlü çeteler Pando bölgesinde bir grup köylüye pusu kurarak sekizini öldürdüler.

Bolivya'nın doğusundaki beş zengin eyalette yoğunlaşan ırkçı şiddeti destekleyenlerin elindeki radyo ve televizyon kanalları bunları nadiren haber yapıyor. Bolivya'daki bu beş eyalete yarım ay dendiği için büyük basına da Ay Medyası deniyor. Basına göre bu sivil bir özerklik hareketi.

Kaynakların paylaşımı

Morales iki yıl önce seçildiğinde temel politikası Bolivya'nın gaz ve petrolünü kamulaştırarak nüfusun büyük çoğunluğunu oluşturan yoksul yerliler ve köylülerin lehine serveti yeniden dağıtmaktı. Ülkenin petrol ve gaz rezervleriyle soya üretimine uygun topraklar özerklik isteyen doğu eyaletlerinde. Bunlardan Tarija toplam doğal gaz rezervinin yüzde 82'sini üretiyor. Doğu eyaletlerindeki zenginler özerklik istiyorlar.

Özerklik; toprak sahipleri, bankacılar ve sanayicilerin Morales hükümetinin kamulaştırma ve adil gelir dağılımı reformlarından kurtulmak için kullandıkları bir bahaneden başka bir şey değil.

Morales kendisini iktidara getiren kitle örgütlerinin talepleri temelinde yeni bir demokratik anayasa önerince servet sahipleri direnişe geçtiler. Önce Meclisi işlemez hale getirdiler ardından da bir dizi özerklik referandumuna gittiler. Şiddet, ırkçı propaganda ve ABD büyükelçisi Philip Goldberg'in açık desteğiyle özerklik onaylandı. Yerel liderler derhal yerel kaynaklar üstünde tam kontrol ve merkezi bütçeye aktarılan gaz ve petrol vergisinin kaldırılmasını istediler ve kendi polislerini örgütlemeye giriştiler. Morales hükümeti Ağustos ayında ulusal çapta bir güvenoyu referandumunu kazanınca **Santa Cruz Gençik Birliği** tarzında neo-faşist örgütler şiddeti yoğunlaştırdı.

Referandum öncesinde başkent La Paz'daki madenciler, köylü örgütleri, El Ato toplum örgütleri kitle gösterileri, anayolların işgal edilmesini içeren direniş çağrısı yaptılar.

Ne yazık ki Morales hükümeti gösterileri durdurdu, hatta dağıttı. Yarım Ay'daki sistematik şiddet karşısında da hükümet aynı kararsız tutum içinde. Art arda gelen direniş çağrılarına cevaben hükümet sükunet ve uzlaşma telkin etmeyi sürdürüyor. Şimdi açıkça görülüyor ki bu tereddüt sadece muhalefeti cesaretlendirerek şiddetin artmasına yaradı.

Şiddeti örgütleyenler petrol ve gaz kaynaklarının özel şirketlere geri verilmesini istiyor ve gelirlerin vergilendirilerek yoksullara aktarılmasını durdurmaya çalışıyorlar.

Morales hükümeti serbest piyasacı, özelleştirmeci, baskıcı rejime karşı mücadele eden kitle örgütleri tarafından, çetin mücadeleler sonunda iktidara taşındı.

Bu kitle gücünü tekrar seferber etmenin zamanıdır.

700
milyar dolar
Başkan Bush'un mali sistemi kurtarmak için Senato'dan istediği para miktarı

%40
Mali sektörün son 10 yıldır ABD'deki tüm kârlar içindeki pay

4.5
trilyon dolar
Son günlerde iflas eden ya da Birleşik Devletler hükümeti tarafından kamulaştırılan 2 ipotek şirketi ile iki banka ve bir sigorta şirketinin toplam mal varlığı.
Sigorta devi AIG 1.2 trilyon dolar, Lehman Brothers ve Merrill Lynch 1.5 trilyon dolar ve iki ipotek karşılığıkredi veren Fannie Mae ve Freddie Mac 1.8 trilyon dolar.

11
trilyon dolar
Amerika'daki konut kredisi pazarının boyutları. Hükümet tarafından kamulaştırılan iki şirket bu pazarın yaklaşık yarısına hükmediyorlardı.

%6.1
Amerika'da işsizliğin ulaştığı boyut. Geçen sene Amerika'da işsizlik yüzde 4.7 idi. Aynı dönemde sanayi üretimi de yüzde 1.1 oranında düştü.

Bir haftada Türkiye GSMH'sının beş katı kayboldu

KAPİTALİZMİN SONU MU?

Geçtiğimiz hafta insanlık tarihinin en büyük kamulaştırma operasyonu ile karşı karşıya geldik. İki hafta içinde Çin ekonomisinin toplamından daha büyük bir sermayeyi kontrol eden bir dizi şirket Birleşik Devletler hükümeti tarafından kamulaştırılırken Türkiye ekonomisi ile eşit büyüklükteki bir yatırım bankası iflas etti.

Önce ABD'deki toplam konut kredilerinin yarısını dağıtmış olan iki şirket, Fannie Mae ve Freddie Mac'ı Birleşik devletler hükümeti kamulaştırdı. Bu iki şirketin dağıttığı kredilerin toplamı 5.4 trilyon dolar. Yani İngiltere ekonomisinin 2.5 katı. Çin ekonomisinden daha büyük.

Para piyasaları Fannie Mae ve Freddie Mac'ın kamulaştırılmasının ardından rahat nefes aldılar, ama 2 hafta sonra daha büyük bir şok tüm dünyayı sarstı.

Amerika'nın ve dünyanın 5 en büyük yatırım bankasından ikisi aynı günlerde sallanmaya başladılar; Merrill Lynch ve Lehman Brothers.

Daha büyük olan Merrill Lynch rakibi Bank of America tarafından çok ucuza satın alınırken ABD hükümeti diğerinin, Lehman Brothers'ın iflas etmesine göz yumdu. Hem Bank of America hem de bir İngiliz bankası olan Barclays Lehman Brothers'ı satın almak istediler ama sonra vaz geçtiler. Bütün bunlar Cumartesi ve Pazar günleri yaşandı, Pazartesi günü Lehman Brothers iflas etti.

Lehman Brothers son 18 ayda 14, son bir yılda ise 6.7 milyar dolar zarar etmişti. Dağıttığı kredileri toplayamıyor, borçlarını ödeyemiyordu.

Oysa Lehman Brothers daha iki sene önce iş çevrelerinin önde gelen dergileri tarafından en başarılı 50 mali kuruluştan biri olarak sunuluyordu.

Biri batan, diğeri rakibi tarafından satın alınan bu iki bankanın kontrol ettiği sermaye 1.5 trilyon dolardı.

Tek başına 1.2 trilyon dolar malvarlığına sahip olan American International Group, AIG adlı sigorta şirketi de Lehman Brothers'ın iflas etmesinin ertesi günü batma noktasına geldi.

AIG kapitalist sistem için iki yatırım bankasından daha önemliydi. Önemliydi, çünkü AIG dünyanın dört bir yanında sayısız bankanın kredilerini sigortalamıştı ve onun batması birçok bankanın da onu izlemesine neden olabilirdi.

Lehman Brothers'ın iflas ettiği, AIG'ın batacağının anlaşıldığı gün altısı Amerikalı olan dünyanın en büyük 10 bankası aralarında 70 milyar dolarlık bir fon oluşturdular. Fon batma tehlikesine karşı bankaların kullanımı içindi.

AIG'in batmasının dünya ekonomisi üzerinde yaratacağı yıkıcı tehlikeyi hesaplayan Amerikan hükümeti sonunda şirketin yüzde 80'ine karşılık 85 milyar dolar borç verdi. AIG şimdilik batmaktan kurtuldu. Dolayısıyla sistem çok büyük bir sarsıntıyı atlattı.

AIG'ın kurtarılması operasyonu öncesinde dünya borsaları da çöktü. Çeşitli borsaların yaklaşık 500 milyar dolar değer kaybettiği hesaplanıyor. Rus borsası en ağır darbeyi yedi ve ve Rus hükümeti borsayı bütünüyle çökmekten kurtarmak için kapattı. Sonra da Sberbank, VTB ve Gazprombank'a 50 milyar dolara yakın destek verdi. Rusya'da çöküş böylece önlendi.

Dünyanın çeşitli merkez bankalrı ise piyasalara 180 milyar dolar pompaladılar.

Toplam 4.3 trilyon doları bulan kamulaştırmalara ve piyasalara merkez bankaları aracılığı ile yapılan müdahalelere rağmen borsalardaki düşüş durmadı. Tam tersine panik artarak sürdü. Yeni dev bankalar batma söylentileri ile sarsıldı. İngiletere'de konut ipoteği veren en büyük banka olan Halifax Bank of Scotland'ı (HBOS) iflastan rakibi LloydsTSB adlı banka satın alarak kurtardı.

Sonunda ABD devlet başkanı Bush Senato'dan gerektiği zaman bankaların batık borçlarına karşı kullanılmak üzere 700 milyar dolar isteyip bu istediğini alınca borsalar yatıştı ve şaha kalktı.

Bu haberin üzerine New York'daki Wall Street borsasında 10 dakikada 650 milyon hisse el değiştirdi ve borsanın değeri kriz öncesinin üzerine çıktı. Benzer gelişmeler bütün dünya bor-

salarında yaşandı.

Sonunda mali, piyasalar sakinleşti ama herkes biliyor ki bu geçici bir durum.

Yeni liberalizm can çekişiyor

1973'e kadar dünyanın her yerinde bankalar üzerinde sıkı bir mali denetim vardı. Sonra bu denetim kalktı. Yeni liberalizmin önerilerinden birisi de merkez bankalarının bağımsızlığıydı. Hemen hemen bütün dünyada bu gerçekleşti.

Ne var ki bu öneri çok zaman bozuldu ve son krizde bütünüyle çöktü. Artık diyebiliriz ki dünya bankacılığında yeni bir dönem başladı. Merkez bankaları ve hükümetler piyasalara müdahale ediyorlar hem de çok büyük boyutlarda.

Bugünkü kriz 9/11'in arkasından Amerika'nın kredi almayı kolaylaştırması ve faizleri düşürmesi ile başladı. Krediye hücüm döneminde konut kredileri kolay alınan ve yaygınca kullanılan bir kredi haline geldi. Sadece Amerika Birleşik Devletleri'nde 11 trilyon dolarlık konut kredisi kullanıldığı hesaplanıyor.

Ve Amerika'da konutlara verilen ipotekli kredilerden dolayı iki üç sene içinde 600 milyarın üzerinde bir zararın oluşacağı tahmin ediliyor.

Bu dönemde bankaların dünya ekonomisi içindeki payı da çok büyük ölçülerde arttı.

Mali sitemin ABD'de tüm kârlar içinde ki payı 1980'lerde yüzde 10 iken geçen on yılda bu oran yüzde 40'a kadar ulaştı ve 1.2 trilyona dayandı.

Ne var ki alım gücünün azalması, işsizliğin Amerika, Almanya, Japonya, İngiltere gibi en büyük kapitalist ülkelerde hızla yükselmeye başlaması (Amerika'da geçen sene 4.7 olan işsizlik bu sene 6.1'e ulaştı) konut kredilerinin ödenmesi konusunda daha da büyük bir problem oluşturuyor.

Bu arada ekonomik durgunluğa girildiği artık belli başlı kapitalist ülkelerin bir kısmının hükümetleri tarafından da kabul ediliyor. Ve zaten ABD başta olmak üzere G7 ülkelerinin ekonomileri küçülmeye, sanayi üretimleri düşmeye başladı.

Benzer bir gelişme daha az şiddetli olmak üzere şimdiye kadar süper bir hızla ekonomileri gelişen Hindistan ve Çin'de de yaşanmaya başladı.

İşte bu durum bugünkü mali krizin başlıca nedeni.

Devasa boyutlu bütün devlet müdahalesine rağmen krizin önünün sağlam bir biçimde kesildiği söylenemez. Dolayısıyla ekonomileri birer birer durgunluğa giren büyük kapitalist ülkeler, daha da şiddetli bir mali sarsıntı bekliyor ve zaten çeşitli mali kuruluşların batma tehlikesi finans çevrelerinin günlük konuşmaları, değerlendirmeleri arasında. Bankalar birbirlerinden korkuyorlar ve birbirlerine kredi vermiyorlar. Bu sistemin daha da sancılı bir hale gelmesine neden oluyor.

Öte yandan dev boyutlu devlet müdahalesi serbest pazar ekonomisi anlayışı ile taban tabana zıt. Sürekli olarak herşeyi özelleştirmeyi öneren, piyasalara müdahaleye şiddetle karşı çıkan yeni liberalizm yaşamakta olduğumuz koşullarda mezarına giriyor. Açık ki önümüzde ki dönemde devlet müdahaleleri daha da çoğalacak ve istisnai bir durum olmaktan çıkarak süreklilik kazanacak.

Ya emekçiler?

İflas eden Lehman Brothers şirketine ait televizyon haberlerinde ve gazetelerde çıkan fotoğraflı haberlerde eşyalarını toplayarak bankayı terk eden çalışanların fotoğrafları kullanıldı.

Binlerce bankacı işlerini kaybedecek. Lehman Brother'ın 25 bin çalışanının işlerini kaybedeceği açık. Diğer bankalardan ve mali kuruluşlardan da çok sayıda bankacının, mali uzmanın çıkarılacağı da açık.

Ancak bir de bütün bu bankalarda ve mali kuruluşlarda çalışan bir diğer unsur daha var. Getir götür işlerini yapan, binaları temizleyen, bankacılara hizmet eden, telefon santralında, fotokopi odalarında çalışanlar var.

Televizyonlar ve gazeteler onlardan hiç bahsetmiyor. Oysa asıl büyük darbeyi onlar yiyiyor. işsizlik asıl onları vuruyor.

Devletler sıradan halkın ödediği vergilerle dev boyutlu şirketleri iflastan kurtarırken, sistemi onlardan topladığı paralarla yaşatmaya çalışırken bir kez daha soyulan bankaların bankacı olamayan çalışanları bir de işlerini kaybederek derin bir yoksulluğa sürükleniyorlar.

Bundan sonrası

Yaşamakta olduklarımız sadece bir başlangıç. Aklı başında olan herkes sorunun btmediğini sadece kısa süreli ertelendiğini biliyor. Beklenen ise 1929 krizine yakın bir sarsıntı.

1929 krizi emekçi sınıfları hallaç pamuğu gibi attı ve sonunda dünyanın belli başlı güçlerinin alabildiğine silahlanarak birbirleriyle savaşa tutuşması ile sonuçlandı.

İkinci Dünya Savaşı insanlığın gördüğü en kanlı savaş. Öncesinde Almanya ve İtalya'da faşizm iktidara gelirken Rusya'da da stalinizm iktidarını pekiştirdi.

Önümüzdeki dönemde dünyanın nasıl siyasal sonuçlarla karşılaşacağını şimdiden kestirmek mümkün değil. Ancak politik gelişmelerin ipuçları elimizde var.

ABD İran ve Suriye'yi tehdit etmeye devam ediyor.

ABD başkanlık seçimlerine katılan her iki aday da savaş olasılıklarını red etmiyor.

Irak ve Afganistan'da savaş kanlı bir biçimde devam ediyor. Afganistan'da işgalcilerin durumu kötü, Irak'ta ise var olan nisbi istikrarın çok kırılgan olduğunu ABD'nin Irak'taki en yetkili generali söylüyor.

Kafkaslarda Rusya ile NATO kafakafaya geldiler.

NATO bölgede büyümek ve Rusya'ya karşı mevzi kazanmak istiyor, Rusya ise direnmeye çalışıyor.

Bütün bunlar önümüzde çok gri bir manzara olduğunu gösteriyor. Şimdi milyonlarca emekçi kapitalizmi bir kere daha sorgulayacak. Bu yaşananların nedenlerini araştıracak ve öfkelenecek. İşte bu koşullar bize kapitalizme karşı güçlü bir sol alternatifin büyümesi için eşsiz bir fırsat veriyor. Kullanabilirsek kapitalizmi devirebiliriz.

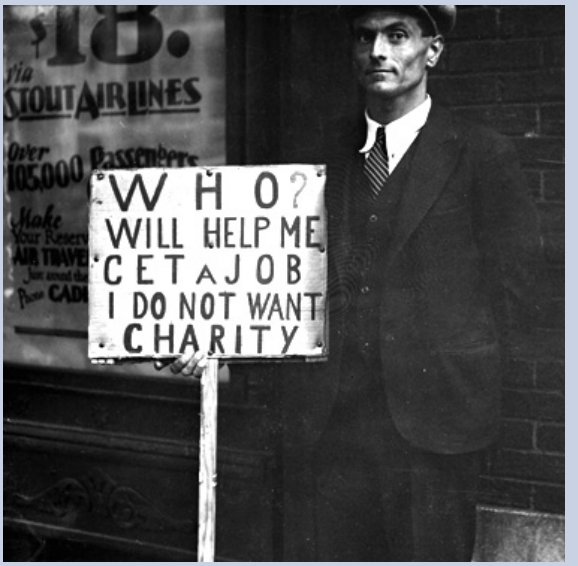

1929: Kapitalizmin büyük krizi.

"Yardım istemiyorum. Kim iş bulmama yardım edecek."

Borsa'nın çöktüğü gün

New York borsası çöktüğünde kalabalıklar Wall Street'te toplandı

Ekmek kuyruğu

1929 krizi ABD'de büyük bir işsizlik dalgası yarattı

Düzenleyici liberalizm

Yalçın Yusufoğlu

"Liberalizm iyi bir şey olduğuna göre, ultra'sı, megası daha da iyi bir şey olmalı dersek, liberal kapitalistler niçin başları her sıkıştığında kamu sektörünün eteğine yapışıyorlar, diye sormamız gerekir. Siyasi iktidardakiler düzenlemeci olsalar yaptıklarına şaşırmayacağız, fakat hepsi hızlı liberal. Yani "bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler" diyorlar, ama "bırakınız batsınlar" demiyorlar. 1929'de büyük firmaları kamu sektörü (yani halkın doğrudan ve dolaylı vergilerinden toplanmış devalet hazinesi) kurtarmıştı, şimdi de öyle oluyor. Devletin sadece finans sektörünü kurtardığını zannetmeyin, hazine 'Detroit'e yardım' adı altında otomotiv endüstrisine de 29 milyar dolar pompalamayı da vaat ediyor. Hani düzenleyicilik bu kadar kötüydü?"

...

"20 yıl kadar önce kapitalizmi tarihin sonu ilan eden aklı evveli aklımıza getirmekte yarar var. Bu kriz aşıldığında geride bırakacaklarını düşünelim. Küreselleşme, değişim, gelişim, bilişim, bilgi toplumu, yükselen değerler gibi kulağa hoş gelen sloganlarla bugünkü bunalımı anlamak mümkün değil, o yuvarlak lafların hiç birisi krizden çıkmaya çare olmuyor. Bırakınız dünyada gitgide açılan Kuzey/Güney uçurumunu bir yana, dünya ekonomisinin patronluğuna soyunan ABD bile şu anda o laflarla hangi peynir gemisini yürütecek? Bu nedenle, bütün o lafları bir yana bırakıyor, çareyi babadan kalma metotlarda arıyor. Bazı uzmanlar ya da politikacılar (mesela George Walker Bush'un ardılı McCain ve yardımcısı Sarah Palin bile) "bu duruma -Bush ekonomisinden yararlanan- firmaların aşırı kâr hırsları, açgözlülükleri sebep oldu" deseler de, halkın vergilerinden oluşmuş muazzam kamu fonları olmasaydı, ne yapacaklardı, bilemem. Kapitalist aç gözlü olmasın da ne yapsın? Büyüme bir işletmenin tek yoludur, büyümese batmayı, yok olmayı, yok olmasa bile düşe kalka ezilmeyi peşinen kabullenecektir, büyümek batmamanın güvencesi değildir, ama onun tek batmama şansıdır: Kazanır, yatırır, büyür, daha çok yatırır, daha büyür, daha yatırır, daha büyür. Batar veya batmaz, bazen kedinin kendi kuyruğunu kovalamak için kendi etrafından dönmesine benzese de büyümek onun mecburi istikametidir. Şu işveren çok aç gözlü, ötekisi değil diye bir tasnif yapmanın bilimsellikle alakası olabilir mi? Krizi bir takım kötü adamlara bağlamak ve onların yanında iyi patronlar aramak yerine, oturup 1990 sonrasını A'sından Z'sine kadar gözden geçirmekte yarar aramalı."

*** Yalçın Yusufoğlu'nun makalesinin tamamını sesonline.net'ten okuyabilirsiniz.**

"Siz dünyayı yönetemezsiniz, fakat biz yönetebiliriz"

İşçi kontrolü nedir?

Ian BIRCHALL

İşinizi patronunuzdan daha iyi yapabilir misiniz? Bu soruyu kendinize ve iş arkadaşlarınıza sorun. Emin olun on kişiden dokuzu bu soruya kesinlikle ve hatta küçümseyici bir ifadeyle "*evet*" cevabı verecektir.

Aslında bu sorunun özünde, "*sosyalizm*" derken ifade etmek istediğimiz şey yatar. İçinde yaşadığımız toplum bizi iki temel sınıfa bölmüştür. Bir yanda, hepimizin ihtiyacı olan malları ve hizmetleri üretenler, diğer yanda ise neyin üretileceğine karar verenler ve bu üretimden büyük karlar elde etmeyi planlayanlar vardır.

Sosyalizmi destekleyenler de ona karşı olanlar da, bu sistemi devletin her şeye sahip olması olarak tanımlarlar. Fakat, bugünlerde ABD'de gördüğümüz gibi, **George Bush** bile, iki emlak devini - **Fannie Mae** ve **Freddie Mac** - devralarak, bir tür kamulaştırma modeline başvurabiliyor.

Daily Telegraph, bunun, "*piyasanın başarısızlığına sosyalist bir yanıt*" olduğunu düşünüyor. Tabii ki **Telegraph** dışında kimse **Bush**'un bir sosyalist olduğunu düşünmüyordur.

Sosyalistler, çalışanların iş güvencesini sağlamak için kullanıldığı sürece kamulaştırmayı desteklerler. Biz kamu hizmetlerinin özelleştirilmesine karşı çıkarız, çünkü özelleştirme, bu hizmetlerin veriliş sürecinde halkın değil, kâr etme amacının öncelikli olması demektir.

Fakat kamulaştırma her derde deva değildir. 1947'de İngiltere'de madenciler, maden ocaklarının kamulaştırılmasını sevinçle karşıladılar, fakat kamulaştırmadan bir yıl sonra yeni patronlarına karşı grev yaptılar.

Dolayısıyla, gerçek sosyalist gelenekte asıl olan kamulaştırma değil, kontrolün işçilerde olmasıdır.

Sendikalizm

Birinci Dünya Savaşı'ndan önce, sendikalist fikirler işçi sınıfı hareketi içinde çok yaygındı. Sendikalistler, üretim araçlarına devletin sahip olmasına karşıydılar. Onlara göre üretim araçları, işçilerin örgütleri olan sendikaların kontrolünde olmalıydı.

Fakat **1917 Ekim Devrimi** bu anlayışa en iyi yanıtı veren hareket oldu.

Bolşeviklerin, iktidarı alırken çıkardıkları ilk emirlerden bir tanesi, "malların üretiminin, satılmasının ve depolanmasının ve sanayideki tüm mali faaliyetlerin, bankacılığın, tarımın ve diğer işletmelerin işçilerin kontrolüne geçmesi" oldu.

1917'de gevşek hareket aşağıdan örgütlenmişti. Bir çok yerde patronlar işyerlerinde atıldı. İşçilerin, işyerlerini devralmaktan ve yönetmekten başka çareleri kalmadı. Amerikalı bir sosyalist olan **John Reed** bu günleri şöyle betimliyor:

"*Bir fabrikada komite toplantısı vardı, işçilerden birisi kalktı ve şöyle dedi, 'Yoldaşlar, neden korkuyoruz? Teknik uzmanlar sorunu önemli bir mesele değil. Hatırlayın, patronumuz teknik bir uzman değildi, patron mühendislikten, kimyadan ya da muhasebeden anlamaz. Patronun yaptığı tek şey, sahip olmaktır. Teknik yardıma ihtiyacı olduğunda, bu işleri onun için yapacak birisini işe alır. Şimdi, patron biziz. O zaman biz de mühendisleri, muhasebecileri ve diğerlerini bizim için çalışmak üzere işe alalım.'*"

İspanya 1936: İşçiler fabrikalara, köylüler topraklara el koydu. İşçi Komiteleri hayatı örgütlemeye başladı.

Hayatta kalmak

Ekonomik çöküş, işgal gibi zor durumlarda, işçi kontrolünün embriyoları olan bu örgütlenmeler uzun süre ayakta kalamazlar.

İşçi kontrolü, bazen, bir grup işçinin, kendi çıkarlarını, bir bütün olarak işçi sınıfının genel çıkarlarının önüne koyması anlamına gelebilir. Bolşevikler, bunu önlemek için, çok sert önlemler almak zorunda kaldılar. Fakat, işçi kontrolünün bu ilk örnekleri bugün bize ilham kaynağı olmaya devam ediyor.

Son 90 yıl içinde işçi kontrolünün çeşitli örneklerini defalarca gördük. **1936**'da **İspanya**'da, **1968**'de **Fransa**'da, 1973'te **Şili**'de, **1980**'de **Polonya**'da ve daha **yakın zamanda Arjantin**'de işçiler kendi işyerlerinin kontrolünü ele geçirdiler ve bu işyerlerinin eski sahiplerinin ve yöneticilerinin aslında gereksiz olduğunu tüm dünyaya gösterdiler.

1956 Macaristan ayaklanmasında, işçiler üretimi yönetmek için kendi konseylerini kurdular. Bu konseyler, temel ücret düzeyini, işe alma ve işten çıkarmaları ve yönetici atamalarını kontrol ettiler.

Eski yöneticilerden bazıları, işyerlerine geri döndüler ve burada işçi olarak çalışmaya başladılar. Radyo istasyonunda, radyo çalışanları, aktörleri, habercileri, teknisyenleri ve temizlikçileri aynı haklara sahip olarak çalışmak üzere bir araya getirdiler.

Portekiz'de, **1974**'de, diktatörlüğün devrilmesi sonucunda işçiler işyerlerinin kontrolünü ele geçirdiler. **Socialist Workers Party**'nin (Sosyalist İşçi Partisi-Britanya) kurucusu **Tony Cliff**, Portekiz'de yaşanan mücadelelerin bazılarından şöyle örnekler veriyor::

"*Lizbon'un dışında küçük bir tekstil fabrikası olan Charminha'da, patronlar ücretleri karşılıksız çeklerle ödemeye çalıştılar. Fabrikanın Avusturyalı yöneticisi ülkeyi terketti, ve asıl olarak kadınlardan oluşan işçiler, ürettikleri ürünleri satmak için bir kooperatif kurdular.*

"*Plastik, elyaf, ip ve çuval bezi üretilen ve çalışanlarının yüzde 40'ı günlük işçilerden oluşan Eurofil'de, yönetim şirketin iflas ettiğini açıkladı. İşçiler fabrikayı işgal etti ve üretime devam etti. Patronları fabrikadan kovdular ve fabrikanın işçilerin kontrolünde olması şartıyla kamulaştırılmasını talep ettiler.*"

1979'da, **İran**'da, **Şah diktatörlüğü** devrildiğinde, işçiler fabrikaları yönetmek üzere şuraları kurdular. Yazar **Maryam Poya**, şuraların nasıl çalıştığını şöyle anlatıyor:

"*Şuralar, fabrikadaki yaşamı, üretimi, satışı, fiyatların belirlenmesini ve hammadde siparişini, her düzeyde kontrol etmeye başladılar. Çeşitli işlerin yürümesi için komiteler kuruldu. Sendikaların, ücretler, çalışma koşulları, iş güvenliği, sağlık ve güvenlik konusundaki taleplerini karşılamak üzere İşçi Komitesi; her bir fabrikanın gelirini ve harcamalarını kontrol etmek ve yönetimsel mali işleri izlemek üzere Mali Komite; diğer fabrikalardaki şuralarla haberleşmeyi sağlamak üzere İletişim Komitesi; sadece kadınlardan oluşan ve özellikle kimya ve tekstil endüstrisinde çalışan kadınların taleplerini dile getirmek üzere Kadın Komitesi oluşturuldu.*"

"Matbaa işçileri tek başlarına ne okumamız gerektiğine karar veremezler, ya da otobüs şoförleri tek başlarına hangi saatler arasında otobüslerin çalışması gerektiğine karar veremezler. Sektörel çıkarlar, toplumun genel çıkarları ile dengeli bir şekilde belirlenmeli."

Gerçek işçi kontrolü

Fakat kapitalist sistem devam ettiği sürece işçilerin birkaç fabrikayı uzun süre kontrol etmeleri mümkün değildir. Tek bir ülkede sosyalizm mümkün olmadığı gibi, tek bir işyerinde de sosyalizm mümkün değildir. İşçiler, bir fabrikanın kontrolünü ele geçirmiş olsalar bile, nihai olarak piyasayla rekabet etmek ve bu nedenle kendi sömürü sistemlerini oluşturmak zorunda kalacaklar.

İşçilerin gerçek anlamda kontrolü ele geçirmesi, ancak, genel hedefleri ve öncelikleri olan ve demokratik bir şekilde karar verilmiş genel bir plan çerçevesinde mümkün olabilir.

Matbaa işçileri tek başlarına ne okumamız gerektiğine karar veremezler, ya da otobüs şoförleri tek başlarına hangi saatler arasında otobüslerin çalışması gerektiğine karar veremezler. Sektörel çıkarlar, toplumun genel çıkarları ile dengeli bir şekilde belirlenmelidir.

Fakat, işçi kontrolü, Amerikalı sosyalist **Hal Draper**'ın deyimiyle **"yukarıdan sosyalizmi" "aşağıdan sosyalizm"**den ayıran en temel noktadır.

Bazı durumlarda, reformcu bir parlamento, kamulaştırma yöntemini izleyebilir ya da işçilerin yararına olan reformları hayata geçirebilir. Fakat, üretim araçlarının kontrolü hiçbir zaman işçilerin kontrolüne verilmez; işçilerin, bu kontrolü aşağıdan yaratacakları hareketle kendilerinin alması gerekir.

Fakat, her bir işyerinde kazanılan her küçük zafer, **Tony Cliff**'in deyimiyle işçi kontrolüne giden süreçte atılmış küçük bir adımdır.

İşyerimizdeki yöneticinin, bir işçiyi işe alma ve işten çıkarma hakkına, haksızlığa uğramış iş arkadaşımızı savunarak karşı çıktığımızda, çalışma koşullarımızın "*esneklik*" adına kötüleşmesini her engellediğimizde, işçi kontrolüne giden yola bir taş daha döşemiş oluruz.

Bu mücadeleler sayesinde, bizi yönetenlere karşı çıkma konusunda kendimize olan güvenimizi kazanırız. Dünyanın ekonomik durgunluk, savaşlar ve çevresel felaketlerle boğuştuğu bugünlerde, onlara şunu söylemek zorundayız: Siz dünyayı yönetemezsiniz, fakat biz yönetebiliriz.

(Socialist Worker'dan çeviren: **Arife Köse**)

Kriz ve işçi sınıfının birliği

Volkan Akyıldırım

Kriz, kapitalizmin kısırdöngülerinin bir sonucu olarak kendini felç etmesine yol açarken, yeni bir toplumun yaratılabileceği koşulları da açığa çıkarır. Ancak kriz her zaman beraberinde güçlü bir işçi hareketi, yükselen bir sosyalist muhalefet ve devrim getirmez.

Bugünkü küresel ekonomik krizi anlamak isteyenler kaçınılmaz olarak bir önceki büyük krize, 1929'a bakıyor, kıyaslıyor. İşçi sınıfı Büyük Bunalım karşısında nasıl tutum almıştı?

1929

24 Ekim 1929 Perşembe günü New York Borsası dibe vurdu. "Kara Perşembe"yi takiben 4.000 kadar banka battı. Dünyada 50 milyon kişi işsiz kaldı. Yeryüzündeki toplam üretim %42 ve dünya ticareti de %65 oranında azaldı. Dünya ticaret oranı daha önceki krizlerde en fazla yüzde 7 oranında düşmüştü. Tarihte ilk kez gerçekleşen bu durum milyonların hayatını değiştirdi.

Piyasada para buharlamış, Kuzey Amerika'da takasla alışverişe geri dönülmüştü. Bir çok yerde açlıktan ölümler gerçekleşiyor, yüz binlerce insan yiyecek patates bile bulmakta zorlanıyordu. Bu koşullar kitleleri otomatik olarak isyana ve iktidarı almaya itmedi.

Yaygın kanının aksine "çelişkilerin keskinleşmesi" otomatik olarak devrimci sonuçlar doğurmadı. İşsizler ordusu milyonlara ulaşırken çalışanların grev yapması ve ücretlerini artırması zordu. Açlık, aşırı çalışma kitleleri fiziken ve ruhen geriletiyordu. Kıtlık toplumun alt sınıflarını atomize ediyor ve barbarca davranışlara itiyordu.

1929 bunalımına bölünmüş, ihanete uğramış, moralsizleşmiş ve gücü önceden boşa harcanmış olarak giren uluslararası işçi hareketi faturayı ağır ödedi.

1930'lar devletin kâr oranlarını yükseltmek için yumruğunu işçi sınıfına indirmesine sahne oldu.

ABD'de New Deal, Almanya'da Nazizm, Rusya'da Stalinizm iktidara geldi. 11 yıl sonra milyonlarca insanın ölümüne yol açan 2. Dünya Savaşı'nın koşulları hazırlandı.

Kriz karşısında işçi sınıfı örgütlenmesi hazırlıklı değilse egemen sınıfın uzattığı faturayı ödemeye mecbur kalır.

Krizin sınıflı toplumların tarihinden bir kopuşu yaratması işçi sınıfının örgütlenme düzeyi, hazırlığı ve politik partileri gibi öznel koşullara ihtiyaç duyuyor:

- Güçlü sendikaların varlığı.
- Kitlesel işçi partilerinin ve devrimci partinin varlığı.
- Geniş işçi kitleleriyle öncü işçilerin ve sosyalistlerin ortak talepler etrafında mücadele yürütmesi.
- Taban inisiyatifi ve örgütlerinin açığa çıkması.

Bu öznel koşullar olmadan işçi sınıfının birleşik bir şekilde kapitalist sınıfın saldırısına karşı koyması zordur.

Türkiye işçi sınıfı

Son 20 yılda Türkiye işçi sınıfı birden fazla kez aniden patlak veren krizler yaşadı.

1994, 1999 ve 2001'de patlak veren mali krizler beraberinde işten çıkarma dalgasını getirdi. İşsizlik arttıkça mücadele geriledi. Sendikalar mevcut örgütlülüklerini koruma mücadelesine sıkışırken ücretler de geriledi.

Sendikal alanda güçlü bir karşı koyuş gerçekleşmedi. Çünkü bölünmüşlük ve rekabet vardı. O gün Türk-İş, Hak-İş, DİSK ve KESK olarak dört konfederasyon mevcutken bugün bunlara T. Kamu-Sen ve Memur-Sen eklendi.

Türkiye'de ücret karşılığında çalışan 20 milyon işçiden sadece 2 milyonu sendika üyesiydi. Sendikasız, sigortasız, asgari ücretle çalıştırılan milyonlarca işçinin karşısında yine milyonlarca işsiz vardı.

İşçi sınıfının o güne kadar çıkarlarını temsil etmiş sosyal demokrasi sağa kayarken, emekçi kitleleri birleştiren bir politik odak yoktu. Aksine başta öncü işçiler olmak üzere işçi sınıfını bir çok politik konuda bölünmüştü.

Yeni- liberal hükümetler krizin faturasını çalışanlara acımasızca ödetti.

Hazırlık

Ne 1929'a ne de Türkiye'deki gibi geçici mali krizlere benzemeyen bugünkü küresel ekonomik kriz yaklaşırken Türkiye işçi sınıfı ve sosyalistler son 20 yılın deneyimine, uluslararası işçi hareketenin genel derslerine bakmak zorunda. Yapılması gerekenler aslında uzun süredir kendini açıkça ortaya koymakta:

1. Sendikal bölünmüşlüğün ve rekabetin son bulması için mücadele etmek. İşçi sınıfının işçi-memur-sözleşmeli olarak bölünmesi karşısında birleşik sendikaları kurmak. 6 konfederasyon lüksünden kurtulmak. Mevcut küçük örgütlenmeleri koruma mücadelesinden örgütlenme mücadelesine geçmek. DİSK ve KESK'in kuruluş süreçlerindeki gibi binlerce aktivistin aşağıdan hareketine ve işyeri örgütlenmelerine dayalı bir sendika ağı örmek. Özel sektöre sendikayı sokmak.
2. İşçi sıfının politik bölünmüşlüğüne karşı mücadele etmek. Laik-dindar, Türk-Kürt, Sünni-Alevi, Kadın-Erkek bölünmüşlüklerine karşı işçi sınıfının ve ezilenlerin birleşmesini sağlamak. İşçi sınıfının ortak talepleri için harekete geçmesine yardımcı olacak kitlesel bir sol partiyi inşa etmek.
3. Bürokratik örgütlenmeler karşısında taban inisiyatifinin gelişmesine yardımcı olmak.

Ortak talepler etrafında birleşmiş, patronlara karşı koymaya hazır ve gerçek mücadele araçlarına sahip bir işçi sınıfı krizin faturasını patronlara ödeterek süreci tersine çevirebilir.

Troçki ne demişti?

"Proleter devrimi için ekonomik olarak önceden gerekli olan şey zaten kapitalizmde genel olarak en yüksek olgunluk noktasına ulaşmıştır. İnsanlığın üretici güçleri durgunlaşmaktadır. Zaten yeni buluşlar ve gelişmeler maddi refahın düzeyini yükseltmekte başarısız kalmaktadır.

"Tüm kapitalist sistemin sosyal kriz koşullarında konjonktürel krizler kitleler arasında her zamankinden daha ağır mahrumiyetlere ve acılara yol açmaktadır. Artan işsizlik, devletin para krizini derinleştirmekte ve istikrarsız para sistemlerini bozmaktadır.

"Günlük mücadele sürecinde kitlelere şimdiki taleplerle sosyalist devrim programı arasındaki köprüyü kurmak için yardım gereklidir. Bu köprü, bugünün koşullarından ve geniş işçi katmanlarının bugünkü bilinçlerinden kaynaklanan ve değişmez bir biçimde tek nihai sonuç olan iktidarın proletarya tarafından ele geçirilmesine götüren bir geçiş talepleri sistemini içermelidir." (Geçiş Programı, 1938)

marksizm sohbetleri

Ayşe teyze ayda mı yaşıyor?

Ergenekon soruşturmaları sırasında, bazı sosyalist yazarlar, AKP ile derin devlet arasında süren güç tepişmesinin Ayşe teyzeyi ilgilendirmediğini yazdılar.

Kontrgerilla üyeleri oldukları iddiasıyla göz altına alınanlarla ilgili "tepişmenin" kendisini ilgilendirmediğini düşünenlere göre Ayşe teyze uzaylı bir emekçi.

İşçilerin çıkarlarıyla Ergenekon çatışmasının ilgisiz olduğu iddiasının sahipleri Ayşe teyzeyi saf ekonomik bir birime indirgeyerek küçümsüyor.

Her politik tartışmada ve çelişkide, devrimci tutum almak ve siyasi gerçekleri teşhir etmek yerine işçi sınıfının çıkarlarından söz eden ve her defasında malumu ilan ederek, işçi sınıfının işçi sınıfı olduğunu söyleyenlere devrimci gelenekte ekonomist indirgemeci denir.

Ayşe teyzenin işçi ve yoksul olduğunu ve sömürülmekte olduğunu bilmediği düşüncesi hatalıdır. İşçiler, işçi olduklarını bilirler. Sadece emeklerinin nasıl ve ne oranda sömürüldüğüyle ilgilenmezler. Ayşe teyze Kürt, Ermeni, başörtülü, lezbiyen, AKP'ye ya da CHP'ye oy veren, belki de Baskın Oran seçim kampanyasını desteklemiş birisi olabilir. Oğlu dağda gerilla olan, kocası işsiz bir işçi olan, çocuğu başörtüsü taktığı için okul kapısından içeri sokulmayan bir öğrenci olan, etiyle, siniriyle, düşünceleriyle bir insandır. Gazete okur, televizyon seyreder, tartışmalara katılır, en azından kendi içinde tartışır, Irak işgalini izler, öfkeelnir, parti kapatma davalarını izler, Hrant Dink'in öldürülmesine tanık olabilir, 12 Eylül mağduru arkadaşları olabilir.

İki emekli orgeneral Ergenekon soruşturmasından tutuklandığında her işçi kesinlikle bir tepki gösterir. Politikaya çok fazla ilgi duymayan bir işçiyse, "Yesinler birbirini, AKP kendi derin devletini kuruyor" der, ortalama ilgili bir işçiyse, "Tamam, bu derin devlet can sıktı ama AKP de bir sürü kötüşlğün altına imza atıyor" diyebilir, işyerinde öncü olan, yoğun politik tartışmalar içinde yer alan bir işçiyse, "Ne olursa olsun, bu Ergenekon sürecinin sonuna kadar gidilmesi, devletin en derinlerine kadar inilmesi için hükümete baskı yapmak gerekir, kontrgerillayı dağıtacak gerçek güç, demokrasiye, eşitliğe, adalete, özgürlüklerin sınırsız ölçüde genişlemesine en çok ihtiyaç duyan sıradan insanlar, milyonlarca işçidir" diyerek, darbeye karşı kararlı bir mücadele örgütler.

Her durumda mücadele etmeye istekli işçilerin, işçi sınıfının geri kalan kesimlerini tartışarak ama en önemlisi yığınsal eylemler örgütleyerek kazanması gerekir. Darbe girişimlerine karşı en gür ses çıkartılmadan, işçi haklarından söz etmek, aslında hiçbir şey söylememektir.

İşçi sınıfı Marks'ın bir buluşu değildir çünkü. Marks, yazdığı bir mektupta, burjuva tarihçilerinin sınıf mücadelesinin tarihsel gelişiminin çözümünü, burjuva ekonomistlerin de sınıfların ekonomik anatomisini çok önceden yaptıklarını yazmıştı.

Peki Marks'ın hiç mi katkısı yok?

Var kuşkusuz ve biz bu yüzden marksistiz. Marks, sınıf mücadelesinin kaçınılmaz olarak işçi sınıfı iktidarına ve bu iktidarın da sınıfsız topluma geçiş için tüm sınıfların ortadan kaldırılacağı koşulların hazırlanmasına yöneleceğini ilk kez anlatan devrimcidir.

Ne yazık ki işçi sınıfı taraf olmadan, her keskin dönemeçte, her zaman ezilenlerden yana tutum almadan, tüm ezme ezilme ilişkilerine karşı yükselen başkaldırıların birleştici hareketi olmadan, kendi kurtuluşunu sağlayamaz. Sosyalistlerin rolü, işçi sınıfının bilinç ve örgütlülük düzeyini yükseltmek, kitlelerin duygu ve düşüncelerine net bir ifade kazandırmaktır. Gerisi, işçileri politika dışına itmeye yarayan tutumlardır. Darbeye karşı çıkmadan Ayşe teyzenin çıkarlarını savunabileceğini düşünenler, hiç aramasınlar dünya isimli gezegende böyle bir Ayşe teyze bulamayacaklar.

Şenol Karakaş

Salvador Dali sergisi 20 Ocak'a kadar gezilebilir

İspanyol gerçeküstücü Ressam Salvador Dali'nin resimleri İstanbul'da sergilenmeye başladı. 20 Ocak 2009'a kadar sürecek sergide 33 resim, 113 çizim, 111 gravür ve 12 litografi yer alıyor.

Dali'nin işleri Sabancı Müzesi'nde sergileniyor, sponsor ise Sabancı Holding'in gözde kuruluşu Akbank. Küresel ölçekte olduğu gibi Türkiye'de de genel olarak sanatta ve özelde resimde büyük sermaye söz hakkına sahip. Dali'nin resimleri sergiyi gezenlere yeni bakış açıları sunup yeniden üretilme imkanı sunsalar da, değerleri parayla, hem de çok parayla ölçülüyor. Buna rağmen Dali sergisine gitmek gerek. Sergiyi gezmek için 10 milyonluk tam bilet ya da 3 milyonluk indirimli biletten almak gerekiyor. Sergi, Pazartesi hariç her gün 10.00-18.00 saatleri arasında ziyarete açık. Sabancı Müzesi, Sakıp Sabancı Cad. No:42 Emirgan adresinde bulunuyor. Dali, müze sahibi bir holding ve holdingin eski patronun adının verildiği bir cadde: Kapitalizmde parayı veren düdüğü çalıyor!

"Fikirlerin paranın emrinde olması kabul edilemez"

Sürrealizm nedir?

Sürrealizm nedir? 5 N1K programında izleyicilere Dali sergisini tanıtan Sabancı Nazan Ölçer bu soruya "sanatçı her şeyi reddeder"yanıtını verdi. Oysa sürrealizm sanatçının "uçarılığına" gönderme yapan müze müdürünün zannettiğinden farklı bir şey. *Socialist Worker* yazarı ve sanat eleştirmeni **Anindya Hattacharyya** 1920'lerin avant-garde akımını önde gelen temsilcilerinin işleri ve eylemleriyle birlikte özetliyor. Çeviren, **Avi Haligua**.

Dünyanın herhangi bir şehrinde işlek bir caddede yürürken bombardımanı altında olduğunuz reklamların çoğu 20. yüzyılda Avrupa ve Amerika'da ortaya çıkmış bir sanat hareketinden yoğun bir şekilde etkilenmiştir: Gerçeküstücülük (sürrealizm).

Sürrealizm 1920'lerde Fransız şair ve yazar **André Breton** tarafından kurulmuştur. Sergisinin kataloğunda şöyle yazar: "*Karl Marks'ın düşüncesiyle Sigmund Freud'un psikanalizinin çocuğu*".

Bréton radikal solda yer alıyor ve dünyayı, dünyayla ilgili fikrimizi değiştirerek dönüştürmek istiyordu.

Bunu gerçekleştirmek için **Marks**'ın –egemen sınıf, çevremizdeki insanlara ve eşyalara nasıl baktığımızı kontrol ederek iktidarının devamını sağlar- teorisini **Freud**'un yeni bilinçdışı akıl teorisiyle birleştirdi.

Sürrealizm başlarda yazarlardan "otomatik" teknikler kullanarak şiir ve nesirler oluşturmaları isteyen bir yazı hareketiydi. **Bréton**, yaratıcılığı bilinç ve aklın kontrolünden kurtararak, sanatçının becerisiyle, burjuva toplumunun baskı altında tuttuğu bilinçdışı isteklerin özgürleştirilebileceğine inanıyordu.

Bréton'un hareketine kısa zamanda ressamlar, heykeltraşlar ve tasarımcılar katıldılar ve her tür tüketim ürünününden satranç tahtalarına çeşitli ürünleri sürreel tekniklerle yapmaya başladılar. Sürrealizm süreç içinde, bir teknik olmaktan öte belirli imzalar altında örgütlenir bir hale geldi.

Sürrealistler doğal ve yapay hayal ürünlerini bilinçli olarak uyumsuz bir şekilde yanyana getirerek, kuş bacaklarına sahip bir masa ya da **Salvador Dali**'nin ahize yerine bir istakozun durduğu telefon gibi işler yarattılar.

Oscar Domingez'in kadife çizgili çekçek'i ya da **Man Ray**'in çivili bir demir olan "umursanacak hediye" adlı işinde gördüğümüz gibi diğer sürrealistler şekil ve işlev üzerine geleneksel algımızı değiştirmek istedi.

Ancak burjuva toplumunu çözmek bir yana sürrealizm dünyanın büyük tüketicileri arasında çok moda olarak başarılı olduğunu kanıtladı. Parası olanlar için günlük nesnelerin erotik yanlarının öne çıkartılması o nesneleri daha da arzulanır kıldı.

1926 gibi erken bir zamanda **Bréton** ve yakın arkadaşı surrealist **Louis Aragon** sürreel kostüm ve set dekorları kullanan bir dans gösterisinin Paris prömiyerini "*Fikirlerin paranın emrinde olması kabul edilemez*" yazılı bildiriler dağıtarak protesto etmişlerdi.

Tabii paranın hakimiyeti devam etti. Büyük mağazalar sürreel vitrin tasarımları için para ödüyor, **Dali** *Vouge* Dergisi için kapaklar tasarlıyordu.

Belçikalı ressam **René Magritte** gibi başından beri sürralistlerin arasında olanları bile işlerinin **Shell** ya da **Ford** reklamlarında kullanıldığını gördü.

Bréton olanlardan memnun değildi. Ona göre sürrealizmin ihmal edilen bir politik işlevi vardı. **Dali**'nin paraya ve statüye olan açlığını "*Avida Dolarları*" adlı işinde alaya almıştı.

Bréton özgün radikal bakış açısına sadık kalsa da 1938'de sürgündeki Rus devrimci **Leon Troçki**'yle sanatsal özgürlük üzerine bir manifesto kaleme almıştı.

Sürrealizm'in etkileri reklam dünyasında hala belirgin. Bu durum sürrealist düşüncenin; kapitalizmin fantaziler tarafından yıkılabileceği tezinin hayalden az öteye gidebildiğini gösteriyor.

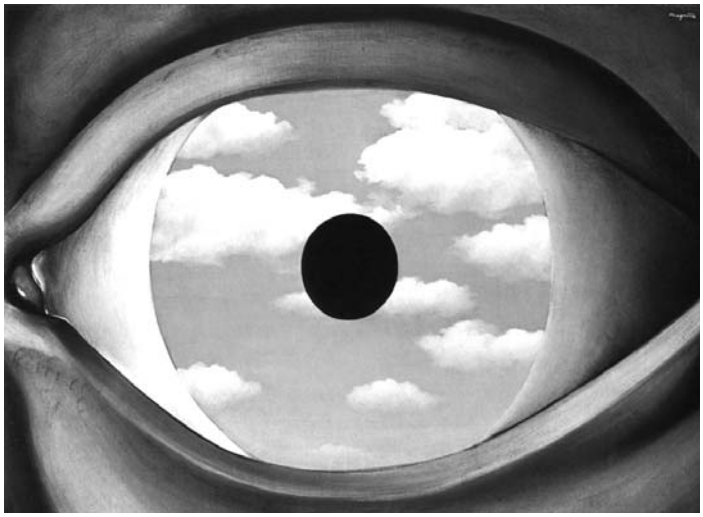

René Magritte, Sahte Ayna - 1928

Man Ray'in Hediye'si -1921

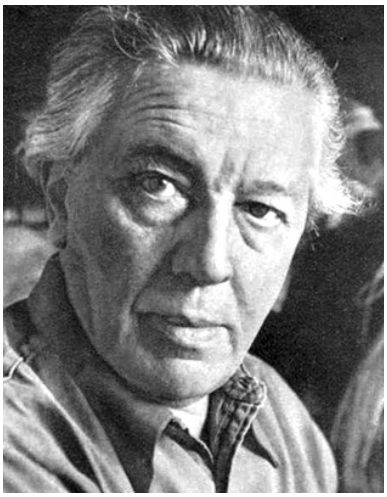

André Breton

Uygunsuz Gerçek'in yapımcısından vizyona giremeyen bir film

Pu-239 : Ya sızarsa?

Bu sene vizyonda göremediğimiz (ama korsan DVD'si satılmakta!) ilgi çekici filmlerden biri olan Pu-239, nükleer santral ihaleleri döneminde insanın içine kurt düşüren bir hikayeyle karşımıza çıkıyor: Ya sızarsa.

Kahramanımız Timofey Berezin (Paddy Considine) Rusya'nın Moskova'ya yakın bölgesinde bir plütonyum zenginleştirme reaktöründe düşük ücret yüksek risk prensibiyle çalışan kıdemli teknisyendir. Çalıştığı tesis, doğal olarak, bu vahşi kapitalist dünyada maliyetleri yükseltip piyasada tutunamaz hale gelmektense birkaç güvenlik ihmalini göze alabilecek kararlılık ve özveriye sahiptir. Film Timofey'in maruz kaldığı sızıntıyla başlar. Senaryo bu ya, şirket bir çifte yalana imza atar. Öncelikle tesisin kapatılmaması adına, kaza bir kullanıcı hatası olarak belirlenir. İkinci olarak da teknisyenin aldığı öldürücü miktardaki radyasyon kendisinden saklanır. El altından aldığı kimlik kartı sayesinde yaşayacak birkaç günü kaldığını öğrenen Timofey, hatanın kendi üzerine atılması üzerine herhangi bir tazminattan da yararlanamadan aramızdan ayrılmak üzeredir. Arkasında bırakacağı karısı ve 7 yaşındaki oğluna son bir yaşam şansı tanıyabilmek için 100 gram civarında plütonyum çalıp Moskova mafyasına satmak üzere yolculuğa çıkar.

Şişirilmiş iş vaatleriyle kamuoyu yaratılmaya çalışılan olası santral bölgelerinde vizyona girmemesi muhtemel olan film macera dozu iyi hesaplanmış güzel bir seyirlik. Ayrıca önerilen işin risk miktarı hakkında herhangi bir açıklama olup olmayacağı sorusunu da akla getiriyor. Film tabii sadece bunun üzerine değil, genel anlamda mafyaya terk edilmiş görünen Rusya'da bir 'insan insanın kurdudur' hikayesi. Ama arifesinde olduğumuz nükleer çılgınlık ihalesi, filmde örtbas edilen sızıntı konusuna kafa yormamıza yol açıyor. Yine de biliyoruz ki, örtbas etme filmdeki kadar basitleştirilmiş, karikatürize edilmiş olmuyor. Three Mile Island'da, Çernobil'de olanları filmde görsek abartmışlar diyebiliriz.

Orhan Göztepe

KEG nükleere karşı sokakta: "Hilmi Güler, Akkuyu ağlar"

17 Eylül Enka önünde eylem

Nükleer santral ihalesine katılan 12 şirketten biri olan Enka önüne bisikletleriyle gelen Barışapedal aktivistleri ile buluşan KEG aktivistleri nükleerci şirketi protesto eden bir basın açıklaması okudu.

20 Eylül Ankara: Ankara'da Küresel Eylem Grubu aktivistleri Nükleer ihalesini durdurun demek için sokaktaydı. Sağanak yağmura rağmen kalabalık bir basın açıklaması gerçekleşti.

İstanbul: KEG aktivistleri önce Karakedi Kültür Merkezinde buluştu. Burada makyaj yaparak yüzlerinde radyasyon yanıkları oluşturdular ve üzerilerine astıkları nükleer karşıtı dövizlerle İstiklal Caddesi'ni yürüyerek bildiri dağıttılar. Saat 17.00'yi gösterdiğinde Galatasaray Meydanı'nda 300 kişi toplandı ve Tünel'e doğru yürüyüşe geçti.

Yürüyüş boyunca "Nükleer santral çatlar patlar", "nükleere dur de", "Hilmi Güler Akkuyu ağlar" sloganları atıldı. Nükleere hayır şarkısı hep birlikte söylendi. KEG imzalı "nükleer öldürür, nükleer ihaleyi durdurun" pankartının arkasında toplananlar arasında müzisyenler Yasemin Göksu, Birol Topaloğlu, Vedat Yıldırım ve Mahşeri Cümbüş oyuncuları da vardı.

Tünel Meydanı'nda basın açıklamasını Kardeş Türküler grubu üyesi ve aktivist Feryal Öney okudu, Öney hükümete seslendi:

"Milyonlarca insanın oyunu alarak hükümet olan Adalet ve Kalkınma Partisi'ne (AKP) son bir kez seslenmek istiyoruz. Milyonlarca insan size, başımıza nükleer santral belasını örmeniz ve nükleer lobilerin uzantısı gibi çalışın diye oy vermedi. Bu virajı almayın, nükleer ihaleyi durdurun."

İzmir Menemen'de küresel ısınma toplantısı

20 Eylül'de Menemen-Asarlık Cemevi'nde küresel ısınma toplantısı yapıldı. KEG aktivisti Nalan Daramsardı'nın konuşmacı olduğu toplantıyı Asarlık'taki aktivistler ev ev el ilan dağıtarak, kahvelere vb. yerlere afiş asarak, Cemevi Derneği yöneticileri ile beraber çalışarak organize etti. 400 adet el ilanı dağıtıldı, çok sayıda afiş yapıştırıldı.

Toplantı başlamadan kısa bir süre önce başlayan yağışın katılımı biraz azalttığını düşünsek de 20 kadar dinleyici vardı. Benzer bir toplantıyı mahalede de örgütlemeye çalışacaklar.

Toplantı Menemen'de uzun bir aradan sonra yaptığımız ilk KEG etkinliği olmakla beraber, devam etme olasığını da güçlendirdi. Sadece küresel ısınma konusunda değil KEG'in kampanya yaptığı diğer konularda da toplantılar yapılması hefeleniyor.

Sırada hem Menemen'de hem de Asarlık'ta Mahalleden Meclise kampanyasının toplantıları da var.

İzmir Küresel BAK: Filistin için iki toplantı

İzmir Küresel Barış ve Adalet Koalisyonu, "Filistin'e Özgürlük Kampanyası" çerçevesinde aktivist Kerem Kabadayı'nın konuşmacı olarak katıldığı, biri Tepecik SSK Hastanesi'n de ve diğeri Konak Kültür Merkezi'nde olmak üzere iki ayrı toplantı düzenledi.

Tepecik Hastanesi'ndeki toplantıya işyerinden bir çok sağlık çalışanı katıldı.

Toplantılar kısa bir BAK tanıtımıyla başladı.

Avrupa Sosyal Forumu, Malmö'de toplandı

Gökşen Şahin

Avrupa Sosyal Forumu'nun beşincisi İsveç'in Malmö kentinde gerçekleşti. Filistin sorunundan, biyoyakıtlara, iklim değişkliği ve yarattığı adaletsizliklerin nasıl ortadan kaldırılabileceğinden, NATO'nun yıllardır süren savaş politikalarına kadar çok sayıda konu 4 gün boyunca tartışıldı.

Sosyal Forum'un sonuç bildirgesinde yer alan önemli eylem kararlarından bir tanesi de İklim Değişikliği ile ilgili alınan eylem kararları idi. Sosyal Forum'un sonuç bildirgesindeki diğer kararlar; **60'ıncı doğum günü kutlamalarını önümüzdeki Nisan ayında Strasbourg'da gerçekleştirecek olan NATO'ya karşı olan ve Temmuz'da İtalya'da gerçekleşecek olan G8 zirvesine karşı alınan eylem kararlarıydı.**

İklim değişikliği ile ilgili alınan eylem kararı ise iki adımdan oluşuyor. Bunlardan ilki bu yıl Aralık ayında düzenlenecek olan **Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansının tam ortasındaki cumartesi yani 6 Aralık günü, toplantının düzenlendiği Polonya'nın Ponzan kenti başta olmak üzere tüm dünyada bir küresel eylem günü düzenlemekti.** Bu toplantı Kyoto sonrasının konuşulacağı 2009 yılındaki görüşmelerden önceki son Birleşmiş Milletler toplantısı olacak. Sosyal Forum'un iklim asamblesinde de bunun önemi konuşuldu; eğer sera gazı salımlarında 2000 yılına göre %80'lik bir kesintiye gidilmezse gezegenin tehlike altında olduğu ve bu gidişi durdurmanın yönteminin ancak 6 milyarın bir grup "devlet adamı"nı yönlendirerek gerçekleşeceği konuşuldu.

İklim hareketinin ilk adımının Ponzan olacağı ama büyük ve önemli adımın 2009 Aralık'ındaki Kopenhag görüşmeleri olduğu konuşuldu. Kopenhag'daki Birleşmiş Milletler görüşmelerinden gezegeni kurtaracak bir karar çıkarılması için onbinlerce kişinin Kopenhag sokaklarında olacağı konuşuldu. Bu asamblenin belki de en ilginç yanı, 2009'daki Kopenhag görüşmeleri sırasında yapılacak eylemlerin konuşulduğu kısmında salonda üç yüzden farklı onlarca ülkeden gelmiş kişinin Kopenhag'a gidişi konuşması idi. Bir buçuk yıl öncesinden birkaç yüz kişiyle konuşulmaya başlanan bu hareketin önlenemez şekilde büyüyeceği ortada. ABD'den gelen aktivistler şimdiden Seattle'ın onuncu yılında Kopenhag'a kaç gemiyle gelmeleri gerektiğini konuşmaya başlamışlardı bile.

Bizlerin de öncelikle 6 Aralık 2008'deki uluslararası iklim değişikliği eylemini örgütlememiz ve bunu yaparken de 2009'da Kopenhag'da bundan sonrasında nasıl bir gezegen istediğimizi tartışmanın zamanı geldi.

sosyalist işçi ne savunuyor?

Aşağıdan sosyalizm

-Kapitalist toplumda tüm zenginliklerin yaratıcısı işçi sınıfıdır. Yeni bir toplum, işçi sınıfının üretim araçlarına kolektif olarak el koyup üretimi ve dağıtımı kontrol etmesiyle mümkündür.

Reform değil, devrim

-İçinde yaşadığımız sistem reformlarla köklü bir şekilde değiştirilemez, düzeltilemez.

-Bu düzenin kurumları işçi sınıfı tarafından ele geçirilip kullanılamaz. Kapitalist devletin tüm kurumları işçi sınıfına karşı sermaye sahiplerini, egemen sınıfı korumak için oluşturulmuştur.

-İşçi sınıfına, işçi konseylerinin ve işçi milislerinin üzerinde yükselen tamamen farklı bir devlet gereklidir.

-Bu sistemi sadece işçi sınıfının yığınsal eylemi devirebilir.

-Sosyalizm için mücadele dünya çapında bir mücadelenin parçasıdır. Sosyalistler başka ülkelerin işçileri ile daima dayanışma içindedir.

-Sosyalistler kadınların tam bir sosyal, ekonomik ve politik eşitliğini savunur.

-Sosyalistler insanların cinsel tercihlerinden dolayı aşağılanmalarına ve baskı altına alınmalarına karşı çıkarlar.

Enternasyonalizm

-Sosyalistler, bir ülkenin işçilerinin diğer ülkelerin işçileri ile karşı karşıya gelmesine neden olan her şeye karşı çıkarlar.

-Sosyalistler ırkçılığa ve emperyalizme karşıdırlar. Bütün halkların kendi kaderlerini tayin hakkını savunurlar.

-Sosyalistler bütün haklı ulusal kurtuluş hareketlerini desteklerler.

-Rusya deneyi göstermiştir ki, sosyalizm tek bir ülkede izole olarak yaşayamaz. Rusya, Çin, Doğu Avrupa ve Küba sosyalist değil, devlet kapitalistidir.

Devrimci parti

-Sosyalizmin gerçekleşebilmesi için, işçi sınıfının en militan, en mücadeleci kesimi devrimci sosyalist bir partide örgütlenmelidir. Böylesi bir parti işçi sınıfının yığınsal örgütleri ve hareketi içindeki çalışma ile inşa edilebilir.

-Sosyalistler pratik içinde diğer işçilere reformizmin işçi sınıfının çıkarlarına aykırı olduğunu kanıtlamalıdır. Bu fikirlere katılan herkesi devrimci bir sosyalist işçi partisinin inşası çalışmasına omuz vermeye çağırıyoruz.

haksızlıkları, mücadalenizi, yorumlarınızı bize yazın

sosyalistisci@gmail.com

sosyalist işçi

■ Z Yayıncılık ve tanıtım hizmetleri Ltd. Şti. ■ Sahibi: Arife Köse ■ Sorumlu Yazıişleri Müdürü: Volkan Tamusta ■ Adres: Caferağa Mahallesi, Nail Bey Sokak, No: 9/15, Kadıköy/İstanbul ■ Baskı: Yön Matbaası, Davutpaşa Cad. Güven Sanayi Sitesi, B Blok 360 Topkapı, İstanbul ■ Yerel süreli yayın, haftada bir yayınlanır

www.sosyalistisci.org

Piyasa ekonomisi yaşama hakkı tanımıyor

Bebekler ölüyor

İzmir'de Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde tedavi gören 13 bebek bir gün içinde yaşamını yitirdi. İzmir İl Sağlık Müdürü Mehmet Özkan "Bize göre ihmal yoktur" diyor. Ancak Başhekim Prof. Dr. Gazi Yiğitbaşı ise "Ölümlerin ardında enfeksiyon şüphesi var" diyerek bunun normal bir durum olmadığını açıkladı: "Normal koşullarda 3 günlük bir periyotta 5- 6 bebeği kaybedebiliyoruz. Aylıkta bu sayı 15- 16'yı, en fazla 20'yi geçmez."

Enfeksiyonların asıl nedeni

Temmuz'da Ankara Zekai Tahir Burak Hastanesi'nde 49 bebek ölmüştü. Sağlık Bakanlığı ölümler ve sağlık çalışanlarının tepkileri üzerine bir heyet oluşturarak inceleme başlatmıştı. Ağustos'ta araştırma sonuçları ölümlerin gerçek nedenleri ortaya koydu.

- Temmuz öncesi son altı ayda, hastaneye ayda ortalama 450-500 bebek kabul edilmiş. Bunların ölüm oranı yüzde 6-10. Temmuz ayında ise günde ortalama 148 bebek kabul edilmiş. Yani kapasitenin üzerinde hasta kabul edilmiş,
- Hastanede 89 küvöz, 30 ventilatör ünitesi ve 33 açık yatak var. Heyete göre bu donanım yetersiz.
- 8 saatlik mesaide, yoğun bakım ünitesinde dört bebeğe bir hemşire, bebek servisindeyse 8 bebeğe bir hemşire düşmüş. Normalde bir hemşireye en fazla 1-3 bebek düşmesi gerekiyor.
- Ocak ve Temmuz'da bu nedenlere bağlı olarak enfeksiyon oranı artmış.

Yatırımsızlık, yetersiz çalışanın aşırı çalıştırılması, kapasite fazlası kullanım sonucu sterilazyon işlemlerinin yapılmaması - Bunların hiçbiri doğal ölüm nedenleri değil. Sağlığın sosyal bir hizmetten kâr amaçlı bir sektöre dönüştürülmesi, hastanelerin piyasa ekonomisinin işleyişine tabi birer işletme haline getirilmesi sonucu bunlar oldu ve bebekler öldü.

İzmir'deki bebek ölümlerinin araştırılması sonucunda aynı nedenler ve aynı hikaye karşımıza çıktı: Yine enfeksiyon! Peki ama göz göre daha kaç bebek ölecek?

Piyasa işleyişi ölümleri tırmandıracak

1 Ekim 2007'de yürürlüğe giren Sosyal Güvenlik ve Genel Sağlık Sigortası (SSGSS) yasasının zaten yüksek olan ölüm oranlarını tırmandıracağı Türk Tabipler Birliği (TTB) ve Sağlık Emekçileri Sendikası (SES) tarafından dile getirilmişti. Bu açıklamayı Ankara'da 49 ve İzmir'deki 13 bebeğin toplu ölümü izledi.

Sağlık kâr edilebilecek bir alan olmaktan çıkarılmadan, devletin yatırım yaptığı ve herkesin ücretsiz yaralandığı bir hak olmadan ölümleri durdurmak zor. SSGSS'nin sonuçları hakkında toplumu bilgilendirmek, bebek ölümlerinin arkasındaki gerçeği anlatmak, bankaları kurtaran hükümetin bebekleri de kurtarmasını istemek zorundayız.

Dünyanın en yararlı içeceği süt, insanların doğumlarından itibaren aldıkları ilk besindir. İlk günlerinde annelerinin sütüyle beslenen bebeklere, daha sonraları hem anne sütü hem de hayvani sütler verilir. Süt bebeklerin narin vücutlarını sağlamlaştırır, güçlendirir.

İnsanlar, 5000 yıldan beri süt içiyor.

Her bebeğin, her insanın sağlıklı ve ücretsiz süt içme hakkı vardır!

Türkiye bebek ölümlerinde önde

Türkiye'de bebek ölümleri binde 21,7 iken, bu oran İsveç'te binde 3, İspanya, Almanya, Çek Cumhuriyeti ve Yunanistan'da binde 4, İngiltere'de binde 5, Polonya'da binde 7, Bulgaristan'da binde 12, Romanya'da ise binde 17. Bebek ölümlerinde Türkiye'nin önünde bir tek işgal altındaki Irak var.

5 yaş altı ölüm hızları İtalya'da binde 4, Yunanistan, Fransa ve Almanya'da binde 5, İrlanda'da binde 9, Letonya'da binde 13, Sırbistan-Karadağ'da binde 14, Bulgaristan'da binde 15, Romanya'da binde 20 olurken Türkiye'de bu oran binde 37 olarak gerçekleşiyor.

Çin'de süt skandalı büyüyor

Piyasa ekonomisinin yükselen yıldızı Çin'de bozuk süt tozu sonucu, 4 bebek ölmüş ve 6 bini aşkın bebek hastalanmıştı.

Şirketlerin süt tozunun protein değerlerini yükseltmek için yasaklanmış melamin maddesini kullanıldığı ortaya çıktı. Çin'in üç büyük süt üreticisinden alınan örneklerin yüzde 10'unda melamine rastlandı. 18 kişi tutuklandı, 100'e yakın kişi ifade verdi.

Çin'de halk her gün daha fazla ürünün sağlıksız olduğunun ortaya çıkmasından dolayı öfkeli.

6 ARALIK'TA İSTANBUL'DA YÜRÜYÜŞ-MİTİNG

Küresel ısınmayı durdurun TERMİK SANTRALLARA HAYIR!

güneş rüzgar bize yeter Küresel Eylem Grubu

www.kureseleylem.org - iletisim@kureseleylem.org

İstanbul: 0555-863 16 36 .. 0539-978 44 94 .. 0212-252 72 85

Ankara: 0543 417 36 07 İzmir: 0533 445 34 68 Bursa: 0539 959 89 84

İstiklal Caddesi, Büyükparmakkapı Sokak, 5/8, Beyoğlu-İstanbul